

Baš Ništa

Materijal za proučavanje Knjige propovjednika

*Riječi Propovjednika,
sina Davidova,
kralja u Jeruzalemu.*

Sadržaj

Q AUTORU | 5

KAKO NAJBOLJE ISKORISTITI OVAJ MATERIJAL ZA PROUČAVANJE | 6

UVOD | 8

POGLAVLJE 1 | 10 **Ništa**

POGLAVLJE 2 | 20 **Ništa osim dima**

POGLAVLJE 3 | 30 **Ništa osim iscrpljenosti**

POGLAVLJE 4 | 40 **Ništa osim manjkavosti**

POGLAVLJE 5 | 50 **Ništa osim užitka**

POGLAVLJE 6 | 60 **Ništa osim infoksikacije**

POGLAVLJE 7 | 70 **Ništa osim šminke**

POGLAVLJE 8 | 80 **Netko**

MOJE MISLI | 92

MOJA MOLITVA | 93

ZAHVALE | 94

BILJEŠKE | 95

O A U T O R U

Víctor M. Armenteros doktorirao je semitsku filologiju (Sveučilište u Granadi), teologiju Staroga zavjeta (Sveučilište River Plate Adventist, Argentina) i magistrirao obrazovanje (Sveučilište Deusto, Španjolska). Više od dva desetljeća predavao je na Adventističkom koledžu u Saguntu (Španjolska) i Adventističkom sveučilištu River Plate (Argentina), gdje je služio kao akademski prorektor. Trenutno je dekan Adventističkog koledža u Saguntu (Španjolska), gdje također predaje.

Svoj život dijeli s Esther Sánchez, koja također ima doktorat iz teologije, i koja je radost njegova srca. Oboje uživaju u putovanjima, kreativnom kuhanju i čitanju svega što im dođe pod ruku.

SAVJET 1 – Molitva i pisanje dnevnika

„Molitva je otvaranje vašeg srca Bogu kao prijatelju.“¹

Najvažnija stvar koju možete učiniti na početku ovoga putovanja o smislu života jest pozvati Boga da bude nje- gov dio. Započnite svako poglavlje iskrenom molitvom. Budite iskreni s Bogom u vezi sa svojim očekivanjima i željama. Podijelite svoje borbe i bol s Njim. Pozovite Svetoga Duha da vam otvorí oči za ono što trebate na- učiti o ovoj važnoj temi. Zamolite Boga da ostavi trag u vašem srcu kako bi ovo proučavanje rezultiralo vašim duhovnim rastom. Neka vaše vrijeme molitve s Bogom bude posebno. Iskušajte tihe molitve, vodite dnevnik molitava, pokrenite molitvenu grupu, zapisujte molitve... Mogućnosti su beskrajne. Odaberite način koji vama najbolje pomaže u komunikaciji s Bogom.

Pristupite aktivno i smisleno proučavanju Knjige pro- povjednika. Upotrijebi dnevnik ili bilježnicu za zapisiva- nje onoga na što te Sveti Duh nadahne dok čitate ili slušate tekst. Nemojte samo primati informacije, nego reagirajte i odgovarajte na ideje koje su predstavljene. Pretvorite ih u vlastite riječi. Zapisujte svoje zaključke i ključne spoznaje, kao i svoja pitanja. Ako ste kreativni, slobodno vježbajte kaligrafiju, crtanje, skladanje...

SAVJET 2 – Početno pitanje

Svako poglavlje počinje pitanjem koje vam pomaže povezati se s glavnim tekstrom. Iskoristite ga kao način za započinjanje razgovora i poticanje svih da aktivno sudjeluju.

Kako najbolje ISKORISTITI OVAJ materijal za proučavanje

SAVJET 3 – Molitva dana

U svakom poglavlju cilj molitve dana jest usmjeriti vaše vrijeme molitve na temu dana. Ova kratka molitva nakon glavnog teksta treba vas potaknuti da pozovete Svetoga Duha da djeluje u vašem životu na specifičan način. To može biti tiha molitva, grupna molitva, pisana molitva ili kaligrafija.

Bog nam je potreban, a način na koji komuniciramo s Njim jest molitva. Počnite molitvom i završite molitvom.

SAVJET 4 – Pitanja

Pitanja na kraju svakog poglavlja mogu se upotrijebiti za osobnu refleksiju ili grupnu diskusiju. Također se nadamo da će vas potaknuti da postavite još vlastitih pitanja. Ako ste u grupi, uvijek se prema drugima odnosite ljubazno i s poštovanjem. Aktivno slušajte i uviđavno dijelite vlastite stavove.

SAVJET 5 – Osobni izazov

Biblija je potpuno usmjerena na primjenu. Nema smisla čitati je i ne dopustiti da nas ona mijenja. Nužno mora uslijediti akcija. Osobni izazov ima za cilj pomoći vam da primjenite i provedete ključnu ideju iz teksta u praksi.

SAVJET 6 – Zaronite dublje

Ovaj odjeljak poziva vas da zaronite dublje u proučavanje. Dnevnik, bilježnica ili aplikacija za bilješke na vašem telefonu bit će korisni. Također bi bilo korisno pogledati biblijske komentare i rječnike. Zamolite svoga pastora, vođu mlađih ili mentora za preporuke.

Cilj je da postanete aktivni učenik u ovom proučavanju kako biste iz njega izvukli najveću korist. Ovaj odjeljak možete raditi sami ili s prijateljima.

Pronaći ćete dodatne biblijske retke za čitanje, kao i pitanja, prijedloge za istraživanje, poticaje za molitvu i citate za razmišljanje.

SAVJET 7 – Aktivnosti

Svako poglavlje sadrži jednu ili dvije aktivnosti koje se mogu provesti u skupini kao interaktivan način razmatranja ključnih ideja iz teksta. Odlične su za primjenu u skupinama mlađih, malim skupinama, aktivnostima za mlade, izletima i sl. Mogu vam pomoći kao uvod u svako poglavlje ili se mogu iskoristiti kao grupni izazov na kraju.

nogi teolozi žive u kulama od slonovače. Izolirani od stvarnih briga ljudi, zauzeti su istraživanjem toliko dubokih tema da gotovo nemaju interesa za obične smrtnike. Odlučio sam da ovaj materijal za proučavanje neće biti takav. Obukao sam radnu odjeću i počeo razgovarati s ljudima, sve u isto vrijeme. Da, sa svima! Pa, barem s mišljenjima koja svi dijele online. Kako sam to učinio? Sasvim jednostavno! Postavio sam ChatGPT-u¹ nekoliko pitanja o Propovjedniku kako bismo započeli ovo putovanje.

Što mi možeš reći o Salomonu?

Salomon je bio kralj Izraela i sin kralja Davida. Poznat je po svojoj mudrosti. Biblija opisuje priču o Salomonovu suđe-

nju u kojoj dvije žene tvrde da su majke istog djeteta, što pokazuje njegovu duboku mudrost (1. Kraljevina 3,16-28). Također je poznat po izgradnji prvog hrama u Jeruzalemu, koji je postao središnje mjesto obožavanja za Izraelce. Salomon je istaknuta figura u različitim vjerskim tradicijama, uključujući judaizam, kršćanstvo i islam.

To je samo površinsko istraživanje, koje se usredotočuje na klišeje o Salomonu. Nema ničega o njegovu razgovoru s Gospodinom u kojem traži mudrost, ni o pogreškama u braku s brojnim ženama, ni o njegovim intenzivnim životnim iskustvima koja su ga dovela do pisanja Knjige propovjednika. Knjiga ispunjene stvarnošću i mudrošću. Knjiga koja je još uvijek vrlo popularna.

Što misliš o Propovjedniku?

Propovjednik je knjiga u Bibliji koja pruža vrlo realističan i pragmatičan pogled na život. Njezina je glavna poruka prolaznost života i besmislenost traženja sreće u materijalnim stvarima. To je vrlo duboka i izazovna knjiga koja potiče čitatelje na razmišljanje o pravom značenju života.

Wow! Prilično dobro! Iako nešto bitno nedostaje: na kraju svega, Propovjednik stavlja fokus na Boga i podsjeća nas da je ključ poštovati Njega.

Objasni „ispraznosc nad ispraznostima“.

Izraz „ispraznosc nad ispraznostima“ ključna je tema u Knjizi propovjednika, osobito u njezinu uvodnom retku (Propovjednik 1,2): „Ispraznosc nad ispraznostima, kaže Propovjednik, ispraznosc nad ispraznostima! Sve je ispraznosc.“ Razumijevanje tog izraza ključno je za shvaćanje ukupne poruke Propovjednika. Ta slika prenosi nešto nepostojeće, prolazno i klizavo. U kontekstu Propovjednika, autor razmatra prolaznu prirodu ljudskog života, kao i potragu za smislom i ispunjenjem u svijetu punom nepravde, patnje i nejednakosti. Izraz „ispraznosc nad ispraznostima“ rabi se za sažimanje toga razmatranja i za prijenos ideje da je važno usmjeriti se na ono što je bitno i na ono što je zaista važno u životu umjesto da se brinemo o površnim ili prolaznim stvarima.

Nema prigovora. Pogodio si.

Možeš li proširiti frazu „za svaku stvar postoji svoje vrijeme“?

Fraza „za svaku stvar postoji svoje vrijeme“ sugerira da postoji odgovarajući trenutak za svaku aktivnost i iskustvo. Drugim riječima, to znači da je važno biti strpljiv i čekati pravi trenutak za djelovanje ili donošenje odluka. Ta fraza podsjeća da ne možemo sve raditi kada želimo te da moramo poštovati vremenski okvir stvari kako bi se dogodile na prirodan i uravnotežen način. Također nas uči da budemo svjesni da postoji vrijeme za sjetvu, vrijeme za žetvu, vrijeme za odmor itd. Zaključno, „za svaku stvar postoji svoje vrijeme“ poziva nas na razmišljanje o važnosti strpljenja i mudrosti u čekanju pravog trenutka za djelovanje.

Izvršno, iako nedostaje perspektive. Naša stvarnost nije samo sadašnjost (iako je to poruka koju dobivamo od materijalista); također je projekcija u budućnost: nuda u bolji svijet koji dolazi.

Volio bih da pojasniš: „Hajde da čujemo zaključak cijele stvari: Boj se Boga i čuvaj Njegove zapovijedi.“

Ova fraza odnosi se na ideju da je najviši prioritet u životu imati pobožnu bojažljivost i poštovanje prema Bogu te slijediti Njegova pravila i učenja. U tom smislu, sva ljudska istraživanja i razmatranja trebaju ljudi voditi k životu u skladu s božanskim zapovijedima. Taj se princip temelji na vjerskom uvjerenju da pobožna bojažljivost i poštovanje prema Bogu predstavljaju početnu točku za stjecanje mudrosti. U biblijskom kontekstu, „bojažljivost“ često označava osjećaj poštovanja, strahopoštovanja i dubokog uvažavanja prema Bogu, a ne jednostavan strah ili užas. Kada netko ima takav stav poniznosti i predaje pred Bogom, otvoreniji je za primanje Njegova vodstva i mudrosti. Stoga, da bismo postali mudri, prvo moramo imati pobožnu bojažljivost prema Bogu, a to će nas odvesti na pravi put k mudrosti i pomoći nam donijeti ispravne i pravedne odluke u životu. Stih ukazuje na to da je konačna svrha ljudskog života pronađena u odnosu s Bogom.

Da! To je biblijski svjetonazor. Nemam ništa više dodati... zasad.

**DA
POČNEMO? →**

/

NITA

KLJUČNI TEKST:
PROPOVJEDNIK 1,1-11

Početno pitanje

**Kada netko spomene Propovjednika,
što vam pada na um?¹**

NO MOĆ I NJEZINI

KOLATERALNI

UČINCI NA KRAJU SU

GA POKVARILI.

Jučer

*Izreke Propovjednika, sina Davidova,
kralja u Jeruzalemu.*

„Baš ništa!“ rekao je Propovjednik.

„Baš ništa!“

Sve je ništa.

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 1,1.2 – VA²)

Nikada nije bilo mudrije ni prosvjetljenije osobe na Zemlji. Ne, ne govorim o Aristotelu ili Einsteinu; govorim o Salomonu, Davidovu sinu, kralju Jeruzalema. Njegov život počinje unutar palače i dvora, s njihovim složenostima i spletkama, njihovim svadama i prepirkama, i – ne zaboravimo – multietničkim haremom. U tom šarolikom okruženju Salomon raste s dostojanstvom princa; on je budući monarh. Međutim, za razliku od svojih kolega na drugim kanaanskim prijestoljima, on odlučuje, rano u svojoj vladavini, sazvati narod pred Jahvu. Kakva neprocjenjiva odluka!

No moć i njezini kolateralni učinci na kraju su ga pokvarili.

**O ČEMU JE
PROPOVIJEDAO?
NIŠTAVILO.**

Grijeh ima omamljujući učinak. Pretvara neobrazovane u grube i isključivo instinktivne osobe. Pretvara obrazovane u ljude koji su sposobni zlo odvesti do najdostojnijih ekstremnih granica. A Salomon je bio značajno učen. Nije vrijeme da vam dam precizan opis onoga što se događalo u tom razdoblju (već imamo previše *neprimjereni*h ideja); nema potrebe za dubljim ulaskom u blato. Ono što mogu reći jest: da, da, njegove odluke duboko su rastužile Duha.

Volio bih zamisliti Salomona kako sjedi na svom prijestolju. Njegovo lice – umorno i iscrpljeno strastima koje oduzimaju život – jedva je odražavalo ljestvu božanskog čovjeka. Nesklad unutar njegova dvora odjekivao je u njemu u svakom trenutku. „Zlonamjernost“ bila je riječ koja je definirala svaki njegov pokret i misao. Ali tamo, u dubini njegova srca, upalila se iskra. I odlučio je poslušati poziv te sićušne³ svjetlosti od Duha. Salomon je ponovno našao Boga i bio je odlučan u tome da počne prakticirati zanat propovjednika.

Što je radio propovjednik? Bio je neka vrsta izvjestitelja, netko tko je okuplja ljude kako bi jasno iznio ono što bi svi trebali znati. Salomon je prevladao svoj grijeh, prihvatio pokajanje i odlučio primjeniti plemenitu umjetnost opominjanja. Kao što kaže izreka: „Nemoj ubiti glasnika.“ Pridružio se cehu božanskih glasnika i dobio blistavu značku s natpisom: „Propovjednik“.

O čemu je propovijedao? Ništavilo. Ništavilo? Da, ono što ne vrijedi ništa, što nije vrijedno; ta površnost koja preplavljuje naše živeote besmislenošću.

Danas

Nikada prije u povijesti svijeta „ne-mjesta“ nisu zauzimala toliko prostora.⁴

FILOZOF

Dok smo putovali kroz Kirgistan, na autocesti od Biškeka do Tokmoka, zaustavili smo se s prijateljima na benzinskoj postaji koja je bila u „ničijoj zemlji“. Ušli smo u Kazahstan, ali nikada nismo napustili Kirgistan! Čudno, zar ne? To je bila savršena prilika da pričamo o *ne-mjestima*. Bilo nam je jako zabavno!

TA NE - MJESTA
KARAKTERIZIRAJU
FLUIDNOST,
PROLAZNOST I NEDOSTATAK
PRIPADNOSTI.

Što su to *ne-mjesta*? To su mjesta bez značenja, identiteta i društvenih veza. Na primjer, zračne luke, željezničke postaje, trgovački centri ili autoputevi. To su mjesta kroz koja ljudi brzo prolaze; mjesta na kojima ljudi ne uspostavljaju smislene veze sa svojim okruženjem ili s drugim ljudima. Ta *ne-mjesta* karakteriziraju fluidnost, prolaznost i nedostatak pripadnosti. To doprinosi osjećaju anonimnosti i otuđenja pojedinaca koji kroz njih prolaze.

U našem društvu *ne-mjesta* postaju sve češća; zauzimaju središnje mjesto u svakodnevnom životu ljudi. Ona predstavljaju nedostatak prostora za okupljanje i pripadanje, što povećava fragmentaciju i gubitak autentičnih ljudskih veza. Ta impersonalna i depersonalizirana mjesta odražavaju koliko su društvene veze trenutno nesigurne, gdje je sve privremeno i površno.

Najviše zabrinjavajući aspekt *ne-mjesta* jest to što ona koloniziraju prostore. Naše prostore. Učionice postaju samo način da se dođe do dobrog posla (ili barem tako mislimo). Djeca su „parkirana“ pred svojim telefonima, otupjela *tiktokanjem*. Na obiteljskim večerama najčešći zvuk jest klikanje tipkovnice telefona. Crkva je vrijeme tranzita koje, koristeći emocionalno „ekstatična“ iskustva, relativizira dušu i transcendentno, zamjenjujući to nečime što samo stimulira.

A *ne-mjesta* ne vode nikamo, jer ono što nema značenje, ne ostavlja utjecaj i ne potiče poboljšanja.

Koliko smo slični Salomonovu površnom i luksuznom životu! Količko se trebamo posvetiti razmišljanju o Propovjedniku! Mi, *surfisti* postojanja, trebali bismo razumjeti što nam Biblija i naše okolnosti predlažu kako bismo donosili odluke, odluke koje će nam omogućiti da uživamo u smislenom životu.

Sutra

**Salomon je bio onaj tip iz
Biblije, zar ne?**

**MLADA OSOBA OVISNA O
VIDEOIGRI CALL OF DUTY**

Ideja „besmislenosti“ iz Propovjednika smeta nam jer vjerujemo da smo na vrhuncu znanja. Istina je da percipiramo fragmente stvarnosti; većina nam izmiče. Jedva smo svjesni „makro“ stvarnosti kozmičkog sukoba takvih razmjera da ima univerzalne i vječne posljedice. S druge strane, vrlo je zdravo priznati da ne moramo imati sve odgovore ni odgovore za sve. Ne kažem da ne bismo trebali dublje istraživati. Ali trebali bismo se oslobođiti gorčine da budemo svjetovni znaci, oni koji znaju sve razloge, sve metode i sva rješenja. Ne smijemo zaboraviti nekoliko stvari:

1 / Smisao. Mi smo djeca Božja i On nas je stvorio s nizom mogućnosti. Grijeh nas uništava i pokušava nas denaturalizirati, ali Božja ljubav to kompenzira. Jednostavna molitva za oprost ili zahvala za Njegovu milost mijenja apsolutno sve. Krist pretvara naše „ništa“ u Njegovo „sve“. Krist daje smisao našim životima.

2 / Fokus. Mi smo rastreseni; imamo duhovni ADHD. Naši dani prolaze u studiranju i poslu, ljubavi i slomljrenom srcu, manjku i višku, materijalizmu i duhovnosti. Trebamo fokus misije. Radost dobre vijesti evanđelja ne može biti umanjena i moramo je podijeliti s onima koji imaju samo posao za obaviti, strasti kojima trebaju ovladati, dugove koje trebaju platiti ili stvari za posjedovati. To je misija koju nam je Isus dao da bi naš životi kao Njegovih sljedbenika imali smisla.

3 / Koherentnost. Najbolja je poruka, ona koja čini razliku, koherentan i smislen život. „Ništavilo“ se ne prevladava dodajući više „ništavila“, već uzimajući Isusovo „sve“. Kao kršćanin – i to je radikalno drugačiji način razmišljanja – vjerujem da Isus nadoknađuje ono što mi nedostaje. On me jača, On me poboljšava, On pojačava ljubaznost u meni i povećava moju sposobnost za mudrost, a iznad svega, On me obnavlja. On nadopunjuje ona mjesta do kojih ne mogu doći i smiruje moj um. Krist čini moj život koherentnim.

Salomon je bio mudar jer je razumio – i to je veliko – koji su njegova ograničenja. Ali znao je i nešto drugo: Bog nadoknađuje ono što nam nedostaje. Zato je bio najmudriji. Govorio je o *ništavilu* kako bi razumio *Tko* može dati sve.

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
život ponekad može djelovati besmisleno i prazno, poput „ničega“ što Salomon opisuje na početku Povjednika. Ali želim da ga Ti ispuniš smislom. Dok nastavljamo s ovim proučavanjem, otvor moje oči kako bih stekao mudrost u Tebi...

*„Sve su riječi istrošene.
Nitko ne može
reći ništa novo.
Oko nije zadovoljno
gledanjem. Uho nije
ispunjeno slušanjem.”*

PROPOVJEDNIK 1,8

PITANJA

- ❶ Što vas se najviše dojmilo iz današnjega čitanja? Zašto?
- ❷ Salomon je imao obećavajući početak, a ipak „moć i njezini kolateralni učinci na kraju su ga pokvarili“. Što osoba može učiniti kako bi izbjegla isto negativno iskustvo?
- ❸ U današnjem čitanju Víctor opisuje „ne-mjesta“. Dodaje: „Najviše zabrinjavajući aspekt ne-mjesta jest to što ona koloniziraju prostore.“ Koje prostore ne-mjesta koloniziraju u vašem životu? (Razmislite o svim područjima vašega života: posao, studij, dom, prijateljstva itd.) Ima li razloga za zabrinutost? Objasnite zašto.
- ❹ Gdje nalazite nadu u današnjem čitanju?
- ❺ Što očekujete da ćete dobiti od ovoga proučavanja Propovjednika?

ZARONITE DUBLJE

1. **Pročitajte:** Propovjednik 1,1. Koja je uloga „Propovjednika“ u knjizi (pogledajte također Propovjednik 12,11)?
2. **Pročitajte:** Propovjednik 1,2 (u nekoliko prijevoda Biblije; na primjer, SHP, KS, VB). Usporedite s Víctorovim prijevodom na početku ovog poglavlja. Kako različiti prijevodi prenose značenje 2. retka?
3. **Istražite** hebrejsku riječ korištenu u Propovjedniku 1,2, „hevel“ (možete se poslužiti različitim prijevodima Biblije, rječnicima i komentarima te pitati svoga pastora ili mentora za pomoć). Ova riječ pojavljuje se 38 puta u Knjizi propovjednika. Često se prevodi kao „besmisleno“, ali doslovno znači „para“ ili „dim“. Nakon istraživanja, kako biste definirali „hevel“?
4. **Pročitajte:** Propovjednik 1,1-11. Koje vam misli padaju na pamet nakon čitanja ovih uvodnih stihova? Koja su vaša očekivanja i pitanja za dalje?

OSOBNI IZAZOV

Sastanak sa sobom

Ponekad nam treba malo „ništa“ kako bismo se usmjerili na ono što je zaista važno u našim životima. Zato današnji izazov uključuje provođenje 10 ili 15 minuta ne radeći *ništa*. Možete to smatrati sastankom sa sobom. Ako vam se čini stresno ne raditi ništa, pokušajte otići u šetnju ili provesti to vrijeme u prirodi. Ono što je važno jest da se suočite s *ništavilom*... da razmislite o *sve му*. Kada uspijemo utišati „buku“ naših odgovornosti i svakodnevnog stresa, vrijeme provedeno u *ničemu* jest dar. Osim toga, ako provedete ove minute povezujući se s Bogom i dopuštajući Mu da vam progovori, zasigurno će vam biti lakše čuti što On ima reći.

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 1

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack1>

5. **Razmislite.** „ŽIVOT KAO PARA. U Postanku 3 Adam i Eva podvrnuti su smrti i propadanju kao rezultatu pada. U Postanku 4 njihov prvi sin, Kain, ubija njihova drugog sina, Abela. Abel, čije ime na hebrejskom, *hevel*, zapravo znači *besmislica* u Propovjedniku, rođen je i umire unutar 6 stihova.“ (Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes: Knowing the Bible*, str. 14. Crossway. Kindle izdanje). Što mislite o ovome nakon što ste pročitali Propovjednika 1,2?
6. **Razmislite.** „Knjigu propovjednika napisao je Salomon u svojoj starosti, nakon što je u potpunosti dokazao da su sva zadovoljstva koja Zemlja može ponuditi prazna i nezadovoljavajuća. On pokazuje kako je nemoguće da besmislice svijeta zadovolje težnje duše. Njegov je zaključak da je mudrost uživati sa zahvalnošću u Božjim dobrim darovima i činiti ispravno; jer će sva naša djela biti dovedena na sud.“ (EGW *SDA Bible Commentary*, vol. 3, 1164)
7. **Pogledajte** dva videozapisa Bible Projecta (OPREZ: ovo je izvor koji nije adventistički):
 - a. Sažetak Propovjednika: <https://bibleproject.com/explore/video/ecclesiastes/>
 - b. Razumijevanje Propovjednika: <https://bibleproject.com/explore/video/wisdom-ecclesiastes/>

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: UVOD

Opis aktivnosti

Cilj ove aktivnosti jest da se predstavite grupi. Naizmjenično, svaki od vas predstavit će se poštujući ova pravila: ne smijete dijeliti svoju dob, nacionalnost ni ono čime se bavite (bilo da radite ili studirate).

Razmislite o tome kako biste se definirali bez dijeljenja informacija o svojim okolnostima; umjesto toga usredotočite se na svoje osobine.

Primjena

Je li bilo lako? Što vam je prvo palo na pamet?

Ponekad smo toliko uronjeni u naše svakodnevne rutine da zaboravimo tko smo zapravo, zašto radimo to što radimo i zašto želimo napredovati. Sjetite se da nas okolnosti ne definiraju; mi odlučujemo što nas definira.

AKTIVNOST 2: LINIJA ODNOŠA

Materijal: Metar (ili uže), listovi papira, olovke.

Opis aktivnosti

- ✓ Razvucite metar na podu i na jednom kraju napišite riječ „poznanik“, a na drugom kraju riječ „prijatelj“.
- ✓ Sada svaki sudionik mora razmisliti (više-manje nasumično) o deset ljudi iz svoga života i procijeniti gdje bi ih smjestio duž metra (bliže „poznaniku“ ili bliže „prijatelju“).
- ✓ Na kraju raspravite o sljedećim pitanjima:
 - Kako ste upoznali svaku od tih osoba?
 - Kako se vaš odnos promijenio otkad ste ih upoznali? Jeste li se zbližili ili udaljili?
 - Koje korake možete poduzeti kako biste se još više približili i izgradili istinsko i smisleno prijateljstvo s tim osobama?

Primjena

Naši životi nisu ispunjeni samo *ne-mjestima*; sve više susrećemo i *ne-prijatelje*. Iako taj pojam zvuči čudno, odnosi se na poznanike s kojima nikada nemamo dubok odnos. Porastom društvenih medija upoznajemo više ljudi, ali često imamo površan odnos s njima, pa ih ne bismo nazvali pravim prijateljima.

Sada kada imate mentalnu mapu svojih odnosa s barem deset ljudi, možete ju iskoristiti kao polazište za poboljšanje tih odnosa. Podijelite ta imena s Bogom i molite se da vaši odnosi budu ispunjeni *sadržajem* kako bi postali iskrena prijateljstva. Sada možete proširiti svoju mentalnu mapu razmišljajući o još ljudi, nastaviti pratiti te odnose i pobrinuti se da ne izgubite nijedna prijatelja na tom putu.

2

NIŠTA OSIM *dima*

KLJUČNI TEKST:

PROPOVJEDNIK 1,12 – 2,26

Početno pitanje

***Kada netko govori o životu,
što znači sintagma „dobro življenje“?***

Handwriting practice area with a grid of small dots for letter formation.

Jučer

**Vidjeh sve aktivnosti koje
se događaju pod suncem.**

**I, pogodite što, sve je prolazno;
to je kao jurnjava za vjetrom.**

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 1,14 – VA)

Salomon odabire izvrstan primjer kako bi govorio o onome što je površno: vjetar. Kakva smisla ima „loviti vjetar“? Kako netko može uhvatiti zrak? Danas se koristimo sličnim izrazom kada nešto ili netko nema vrijednost ili nam nije jasno; kažemo: „To su sve dim i ogledala.“ (Na engleskom jeziku to je fraza: „smoke and mirrors“, op. prev.) Ono što se čini zanimljivim, na kraju se pokaže potpuno irelevantnim. Stoga, kada Salomon zastane i analizira aktivnosti u kojima ljudi sudjeluju, dolazi do zaključka da je sve prolazno i besmisleno. Kako biste opisali nekoga tko lovi vjetar? Vjerojatno biste pomislili da nešto nije u redu s tom osobom.

Među svim tim *površnostima*, besmislenost života prvi je koncept koji Salomon istražuje. On pruža kratku društvenu analizu koja nam pokazuje da ima mnogo toga što treba poboljšati u kvaliteti života ljudi. Tako je bilo tada i tako je i sada. Oni od nas koji praktički žive *online* nisu uvijek svjesni što život znači za većinu ljudi. Mi smo među rijetkim privilegiranim pojedincima koji imaju pristup tehnologiji i stanju blagostanja. Ipak, postoji mnogo ljudi čiji su životi na koncu. Kada bismo otvorili oči, s razumijevanjem i osjetljivošću, shvatili bismo da je život krhak. To je Salomonova polazišna točka.

Druga površnost na koju se Salomon usredotočuje odnosi se na vrijeme. Ne možemo kontrolirati vrijeme, čak ni ako cijeli dan provodimo unoseći podatke u *Microsoft To Do*. Ljudi imaju tendenciju mikroupravljanja, opsjednuti su željom da sve drže pod kontrolom. Božji koncept vremena različit je; On je fasciniran kreativnošću,

TO JE KAO JURNJAVA

ZA VJETROM.

**NAŠE JE ZNANJE ZBROJ OBILJA
INFORMACIJA, ALI NIKADA
NEĆE DOVESTI DO MUDROSTI
AKO BOG NIJE KLJUČNI
ČIMBENIK.**

Danas

U takvu svijetu ne preostaje mnogo stijena na kojima borbeni pojedinci mogu graditi svoje nade u spas i na koje se mogu osloniti u slučaju osobnog neuspjeha. Ljudske su veze udobno labave, ali iz tog razloga strašno nepouzdane, a solidarnost je teško prakticirati kao što su njezine koristi, a još više njezine moralne vrline, teško razumljive.¹

FILOZOF

multikulturalizmom, mnogobrojnošću i darovima. Zato postoji vrijeme za sve. On nam daje sočne i raznobojne trenutke kako bismo mogli rasti u svemu. Ta ideja kosi se s našom podijeljenom kulturom, porobljenom kalendarima. Vrijeme percipiramo, konzumiramo i uživamo u njemu iz perspektive trenutka. Vrijeme je relativno, ne samo u količini nego i u kvaliteti.

I još jedna površnost. Zanimljivo, Salomon dovodi u pitanje mnoga pisma (ne, nema biblijskog opravdanja za neučenje). Ljudi su stvoreni koja su pogodena *neravnotežom* grijeha. Ne samo na moralnoj razini nego i na *perceptivnoj* razini. Nismo u stanju potpuno razumjeti jer se držimo svojih predrasuda. Naše je znanje zbroj obilja informacija, ali nikada neće dovesti do mudrosti ako Bog nije ključni čimbenik. Jer biti stvorenje znači imati Stvoritelja; povezivanje tih točaka ono je što nam donosi razumijevanje, nadu i mogućnosti. Poštovanje Boga razjašnjava smisao života.

Danas bi se površnost povezivala s opsesijom prema imidžu, fizičkom izgledu i posjedovanju materijalnih dobara. Može se također manifestirati u davanju prekomjerne važnosti markiranoj odjeći, mobilnim telefonima i dodacima. Ili u potrebi da se stalno dijeli aktivan i uzbudljiv društveni život na društvenim mrežama. Osim

**MNOGI LJUDI MISLE
DA KAKO BI BIO
RELEVANTAN, MORAŠ
BITI RAZLIČIT.**

toga, površnost može dovesti do prioritiziranja vanjskog izgleda i društvenog statusa nad unutarnjim kvalitetama osobe, kao što su inteligencija, osobnost ili moralnost. I neizbjježno vodi do neobvezujućih odnosa, temeljenih samo na imidžu koji netko projicira svijetu.

Naravno, površnost je kulturna stvar i podložna je pravilima i vrijednostima društva u kojem živimo. Stoga trebamo razmisliti o vlastitim prioritetima i vrijednostima kako ne bismo postali plijen nevažnoga, već da bismo tražili autentične i smislene odnose.

Postmodernizam (doba u kojem živimo) može biti složeno i izazovno iskustvo za mladu osobu. S jedne strane, susrećemo kulturnu raznolikost, globalizaciju i brzo razvijajuću tehnologiju. To može biti stimulirajuće i uzbudljivo za mladu osobu koja želi istraživati različite perspektive i načine života. S druge strane, može biti izazovno kada

je riječ o suočavanju s nesigurnošću i nestabilnošću uzrokovanim dezintegracijom identiteta i nedostatkom čvrste ideologije. Nedostatak zajedničkih vrijednosti i uvjerenja može dovesti do zbumjenosti, osobito u vremenu kada su tradicionalne institucije, poput obitelji, religije i vlasti, u stanju krize.

Osim toga, suočavamo se s izazovima zbog porasta društvene nejednakosti, klimatskih promjena i drugih globalnih kriza koje nas nepromocijonalno pogađaju. U tom smislu, ovo nije samo razdoblje brzih i složenih promjena, već i vrijeme kada je potrebna veća svijest kako bi se riješili problemi s kojima se suočava čovječanstvo.

Ukratko, živimo u vremenu prilika i izazova za mladu osobu. Važno je biti otvoren prema raznolikosti (s poštovanjem), nesigurnosti (s ideologijom) i kompleksnosti (s pozitivnošću) ovoga vremena kako bismo se suočili s izazovima i izgradili održiviju i empatičniju budućnost. Da bismo to učinili, trebamo se osloboditi površnosti i dublje zaroniti u ono što stvarno ima smisla.

Sutra

**Upravo sam kupio gadget
i već je zastario.**

**MLADA OSOBA
DAN NAKON BLACK FRIDAYA**

Nedavno je netko na društvenim mrežama postavio pitanje kako postati influencer. Odgovor me iznenadio:

Nažalost, odgovor na ovo pitanje zaista je razočaravajući. Da biste postali influencer, morate se svijjeti najpovršnjim aspektima moderne kulture; morate pobuditi najniže emocije u ljudima i morate prodavati senzualnost. Objasnit ću svaku od tih točaka.

Ljudi ne vole razmišljati sami, vole da im se serviraju kratke, ugodne, jednostavne i izravne ideje (zanimljivo, o tome je pisao i Hitler), pa morate biti u koraku s najnovijim trendovima, bilo u vijestima, filmovima, modi ili bilo kojoj drugoj vrsti zabave.

Slijedeći istu nit razmišljanja, kratke i oštре ideje također stvaraju snažne emocije u ljudima, pa će zauzimanje radikalnog stava o kontroverznoj temi uvijek privući pratitelje, bez obzira na to jesu li oni kritičari ili obožavatelji. Morate biti spremni podnijeti komentare mržnje koje ćete primiti.

Na kraju, nisu svi influenceri senzualni, ali svi na jedan ili drugi način prodaju senzualnost. Lijepe žene oblače se tako da pokazuju dekolte, zgodni muškarci skidaju odjeću i plešu; drugi dijele novac, putovanja i luksuz na ovaj ili onaj način. Općenito, pokazuju sve što može probuditi neku vrstu želje u nama.

To su čimbenici koji su zajednički influencerima, kako sam otkrio.

Ovaj tekst postavlja pitanja: Koje su bile karakteristike pravih influencer-a u povijesti? Koje su vrijednosti imali koje možemo ugraditi u svoje živote? Evo nekoliko njihovih kvaliteta:

**PRAVI INFLUENCERI
(BILO BI BOLJE
DA IH NAZIVAMO
„PREPORUČITELJIMA“)
DONIJELI SU RAVNOTEŽU,
KOHERENTNOST I MIR
U NAŠ SVIJET.**

1 **Njihova djela mogla su biti zajednička s djelima drugih.** Mnogi ljudi misle da kako bi bio relevantan, moraš biti različit. Čak i ako ta različitost dovodi do usvajanja bizarnih – i ponekad smiješnih – stavova. Influencer ne mora biti snob ili grub da bi se istaknuo². Relevantna osoba izlazi iz uobičajenosti i raste u vrijednostima poput poniznosti, velikodušnosti, posvećenosti i empatije.

**NEMA VEĆEG UTJECAJA
NA OVAJ SVIJET OD
KRISTOVA.**

2 / Njihova djela imala su utjecaj na druge. Influencer utječe na druge ljudе.

Neki su ljudi u povijesti imali negativan utjecaj, izazivajući ratove, diskriminaciju i mržnju. Njihove su priče ispričane na temelju onoga što nije istina (osobito kada je riječ o nacionalizmu) ili iz tuge. Pravi influenci (bilo bi bolje da ih nazivamo „preporučiteljima“) donijeli su ravnotežu, koherenciju i mir u naš svijet. Njihova dobrota još uvijek obiluje. Njihove priče ispričane su s naklonošću.

3 / Njihov je utjecaj trajao.

Postoje ljudi koji se čine bezvremenskim, a postoje i ljudi koji su tek „prolazne zabave“. Zaista relevantna djela nisu prolazna, već dugotrajna. Očigledno, ta kvaliteta podrazumijeva da se udaljite od onoga što je moderno, od „dobrog izgleda“, od „stalnog mijenjanja mišljenja“. Morate imati ideje i ideale da biste živjeli koherentno, u skladu sa svojim uvjerenjima.

Sada je, naravno, vrijeme da se prisjetimo najvećeg preporučitelja svih vremena: Isusa.

1 / Normalnost. Isus ne dolazi na ovaj svijet uz svemirski vatromet; rađa se kao dijete u palestinskom selu. Ne odrasta izvođći čudesa iz hira, već kao zdrav i uravnotežen dječak. Ne misli da je bolji od svih drugih; krsti se u rijeci Jordan. Ne kuha obroke s Michelinovim zvjezdicama, nego živi od kruha i ribe. Ne umire nasilno u bojištima, nego dopušta da bude raspet. Njegovo uskrsnuće nije popraćeno pljeskom i fanfarama, već pravom i dubokom tišinom. Tako je impresivno kada običnost postane izvanredna! Običnost postaje značajna jer vjera čini da sve ponovno postane normalno, kao što je bilo prije grijeha.

2 / Utjecaj. Nema većeg utjecaja na ovaj svijet od Kristova. Njegov utjecaj nije samo stvorio globalnu religiju, već promijenio

stavove i strukture. Rješavanje problema s ljubavlju (okrenuti drugi obraz) oslobođilo nas je od tiranije i društvene ovisnosti o nasilju. Znanje da spasenje ne ovisi o osobnim djelima, nego o Isusovoj otkupiteljskoj žrtvi, oslobađa nas od nemogućnosti zasluga i omogućuje nam da prihvatimo mir u svojim dušama.

3 / Trajnost. Isus nadmašuje status, rasu, spol, pa čak i vrijeme. Njegov život i poruka ostali su relevantni tijekom stoljeća jer je to poruka nad porukama. U evanđelju nalazimo sjećme koje klijija i raste u istinu koja je stara stoljećima. Naposljetku, nadmašuje legende jer nije fikcija; ona je stvarna.

Zanimljiv način da se prestane juriti za vjetrom, zar ne mislite?

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
danас Te želim zamoliti da mi pokažeš koji su dijelovi moga života ništa drugo do dim. Želim da Ti budeš najveći influencer u mom životu kako ne bih jurio za vjetrom. Želim donositi dobre odluke u Tebi. Daj mi mudrosti da razlikujem ono što je površno od onoga što je duboka istina...

PITANJA

- ❶ Što vas je najviše ostalo u pamćenju iz današnjega čitanja? Zašto?
- ❷ Prema Víctoru, Salomon se fokusira na tri „površnosti“: krhkost i beznačajnost života, vrijeme i mnoga „slova“ (znanje). Koja vas je danas najviše dotaknula? Objasnite zašto.
- ❸ „Naše je znanje zbroj obilnih informacija, ali nikada neće dovesti do mudrosti ako Bog nije ključni čimbenik... Poštovanje Boga razjašnjava smisao života.“ Kako to?
- ❹ Definirajte površnost u svom životu. Što bi moglo biti „ništa drugo nego dim“? Podijelite to s Bogom u osobnoj molitvi.
- ❺ Víctor je podijelio nečiji savjet o tome kako postati influencer na društvenim mrežama. S čim se slažete? S čim se ne slažete? Tko je za vas pravi influencer i zašto?

ZARONITE DUBLJE

1. Pročitajte: Propovjednik 1,12 – 2,26.

- a. **Podcrtajte i istaknite** ono što vam se čini najvažnijim te zabilježite bilo kakva pitanja koja vam padnu na pamet.
- b. **Odaberite** jedno od svojih pitanja i istražite ga dublje. Konzultirajte biblijske rječnike i komentare (ili pitajte svog pastora ili mentora za pomoć).
- c. **Razmislite.** Što nam Propovjednik poručuje u ovom odlomku? Koji je njegov konačni savjet za nas?

2. Razmislite. U cijelom 2. poglavju Propovjednik dosljedno ponavlja: „Sve je bila ispravnost i trčanje za vjetrom”, kao i: „Od toga nema koristi pod suncem.” Propovjednik je rekao da će istraživati mudrost i ludost (1,17; 2,3; 12). Koji su njegovi zaključci o mudrosti i ludosti? Kako Propovjednik vidi mudrost i ludost u ovom dijelu, osobito u 2,13-16?

3. Ponovno pročitajte Propovjednik 2,24 u različitim biblijskim prijevodima.

- a. U kontekstu današnjeg odlomka, kako bi život trebao biti zaista proživljen kako ne bi završio kao „površnost”?
- b. Kako povezujete ovaj odlomak s Matejem 11,16-19? Što možete naučiti o Isusu i Njegovoj navici da „jede i piće” s ljudima?
- c. Koje druge primjere jedenja i pijenja nalazite u Bibliji i koja su njihova značenja? (Savjet: Pogledajte Postanak 3,4-6; Luka 22,14-20; 24,30.31; Otkrivenje 19,6-9; 22,1.2.)

4. Razmislite. „U svom traženju razumijevanja, [Propovjednik] je uživao u svim užicima koje je želio: tražio je novac, seks i moć, i stekao sve to više od ikoga drugoga. Ipak, kad je razmislio o svemu što je posjedovao i postigao, osjećao se prazno.” (Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes (Knowing the Bible)*. Crossway, str. 19. Kindle izdanje.)

Molite se. U današnjem odlomku Propovjednik se fokusira na ograničenja mudrosti i prazninu užitaka, bogatstva i rada. Posvetite pet do deset minuta razmišljanju o stvarima u svom životu koje vas ostavljaju s osjećajem praznine. Zapisujte ih. Reci Bogu svaku od tih stvari u molitvi. Zamolite Ga da vam pomogne živjeti ispunjenim životom pod Njegovim vodstvom.

OSOBNI IZAZOV

Budi više poput Isusa

Razmislite o jednoj kvaliteti koju cijenite kod Isusa i koju biste željeli imati (možete odabratи poniznost, empatiju itd.).

Pokušajte ju primijeniti počevši od danas. U kojim će okolnostima primijeniti tu kvalitetu? Koje konkretnе akcije možete poduzeti kako biste ju primijenili?

Možda ćete nešto morati ostaviti iza sebe (poput ponosa, sebičnosti...):

Ali sve što ostavimo iza sebe kako bismo bili više poput Isusa jest taština i površnost. Vrijedno je fokusirati se na Njega jer, kao što smo naučili, On je pravi i istinski *utjecatelj*.

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 2

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack2>

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: BOG IMA KONTROLU

Materijali: Listovi papira i olovke.

Opis aktivnosti

U ovoj aktivnosti svaka osoba sastavit će popis pod nazivom „Bog ima kontrolu”.

Nacrtajte tablicu s dvjema kolonama:

- ✓ U prvoj koloni zapisat ćemo neke snove, ciljeve ili nade koji nikada nisu postali stvarnost, bez obzira na to koliko smo se trudili.
- ✓ U drugoj koloni razmislit ćemo je li nešto dobro proizšlo iz tih razočaranja. Jesmo li nešto naučili? Je li se dogodilo nešto bolje?

Čuvajte taj popis na posebnom mjestu. Sljedeći put kada se osjećate obeshrabreno, pogledajte ga i sjetite se da, i kada stvari ne ispadnu onako kako smo očekivali, Bog ima kontrolu i On je uz nas.

Primjena

Svi smo doživjeli razočaranja i patili zbog situacija koje su nas iscrpile i slomile naše srce, ali nakon nekog vremena Bog nam često pomaže vidjeti blagoslov koji je proizšao iz tih situacija. Možda nikada nećemo saznati zašto se nešto dogodilo ili nije dogodilo. Unatoč tome, kao što smo naučili u ovom poglavljju, Bog ima kontrolu. Božja mudrost nije pod utjecajem naših pristranosti, pa je savršena. Možemo vjerovati u Njegovu mudrost i da On želi ono što je najbolje za nas.

AKTIVNOST 2: ISUS_IG

Materijali: Pametni telefon ili računalo i kreativnost.

Opis aktivnosti

Zamislite da Isus odluči otvoriti Instagram profil kako bi se povezao s nama. Uđimo u Njegovu kožu i osmislimo objavu (može biti reel, slika ili što god želite) kao da je Isus autor:

- ✓ Glavni je cilj podijeliti pravo srce Isusa. Dakle, prvo što ćete učiniti jest organizirati svoje ideje i isplanirati što želite učiniti sa svom svojom kreativnošću.
- ✓ Možete upotrijebiti različite aplikacije za uređivanje (na primjer, Canva za slike, CapCut za video itd.). Koristite se onime što vam je najlakše.
- ✓ Nakon što završite svoj projekt, možete podijeliti rezultate na društvenim mrežama. Ne zaboravite označiti @eudyouth!

Primjena

Svi imamo jedinstven glas koji možemo upotrijebiti za Božju slavu. Neka svatko od nas dijeli Njegovu ljubav i Njegovu istinu svojim djelima i riječima kako bismo mogli utjecati na živote drugih oko nas.

3

NIŠTA OSIM ISCRPLJENOSTI

KLJUČNI TEKST:
PROPOVJEDNIK 3,1-15

Početno pitanje

***Koji je bio vaš prvi posao i kakvo
je to bilo iskustvo?***

Koji bi bio vaš posao iz snova?

A large rectangular area filled with a grid of small, evenly spaced dots, intended for the user to write or draw their response to the questions.

DAN KADA JE TEMPERATURA

PALA U EDENU I KADA

JE PRVI LIST UVENUO

OZNAČIO JE POČETAK

LJUDSKE BORBE KROZ

VRIJEME I RAD.

Jučer

**Previše aktivnosti
donosi noćne more,
a previše riječi,
ludost.**

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 5,3 – VA)

Dan kada je temperatura pala u Edenu i kada je prvi list uvenuo označio je početak ljudske borbe kroz vrijeme i rad. Postojanje je sada bilo ograničeno krajem koji nas, htjeli mi to ili ne, sve pogoda. Činjenica da jedan broj označava trenutak u kojem postojimo ili ne postojimo daje vremenu značenje koje prije nije imalo. Datumi su počeli ulaziti u naš rječnik. Ispri su bili povezani s uspomenama; kasnije, s kraljevima, bitkama i pobedama. Ljudi su primjećivali kako su dani njihovih života postajali kraći i kako ih je okruživala tjeskoba. Kako se suočiti s neočekivanim trenutkom? Ili, još gore, kako se suočiti s očekivanim trenutkom? Postoji bol u neočekivanoj smrti, ali mnogo je veća u onoj očekivanoj. U međuvremenu, ništa osim iscrpljenosti kao rezultata naše svakodnevne rutine ili viška stimulacija. To je zaključak koji Salomon donosi kada procjenjuje posljedice ropstva vremena i nezadovoljavajuće aktivnosti.

Samo trebaš pogledati oko sebe i vidjet ćeš stres posvuda. A, kao što je već spomenuto, naš odnos prema vremenu i radu ima mnogo veze s tim. S jedne strane, imamo radoholičare, one koji su porobljeni iscrpljenošću, one koji žive prikovani za TAG Heuer ili iWatch. S druge strane, tu su oni koji se uranjaju u ekstazu eskapizma, oni koji igraju videoigre ili gledaju stotine serija u stanju ovisničke otupljenosti, oni kojima je potpuno svejedno za makroideologije i oni koji lakomo konzumiraju tehnološke novitete. U međuvremenu, između, nalazimo ogromnu brojku „sljedbenika“ svake od tih skupina, ponekad bez jasnog razloga zašto. Dijagnoza je jasna: imamo problem, problem star stoljećima, s vremenom i s našim aktivnostima.

**UTRKA S
VREMENOM
NAŠ JE KRUH
SVAGDAŠNJI.**

Danas

**U jednoj riječi, BDP mjeri sve,
osim onoga što život čini
vrijednim bola življenja.¹**

FILOZOF KOJI CITIRA POLITIČARA

Utrka s vremenom naš je kruh svagdašnji. Živjeti u sadašnjosti i gubiti našu povjesnu memoriju nešto je što je tu da ostane. Rat protiv starenja pretvara djecu u mlade, odrasle u mlade, a starce u ukočene mlade. Preferiramo ono što je sinkrono² umjesto prirodnog prolaska vremena. Znanost je postala toliko ovisna o najnovijim istraživanjima da mijesha ono što je relevantno s onime što je u trendu. A trendovi su kratkotrajni. Kalendarima dijelimo i preplavljujemo naše svakodnevne živote s mnoštvom alarma i obavijesti (oh, kako mi nedostaju kalendari s pejzažima na zidu, tako mirni i spokojni!). Stvarnost je *sada*. Podigni telefon *sada*. Daj odgovor *sada*. Donesi odluku *sada*. Jedi *sada*. Govori *sada*. Predaj podatke *sada*. Fotografiraj *sada*. I korak od *sada* do *sada* vrlo je mali. Stvarnost na kraju postaje moj problem. *Ja* moram podići telefon. *Ja* moram dati odgovor. *Ja* moram odlučiti. *Ja* jedem. *Ja* govorim. *Ja* dajem podatke. *Ja* izgledam. Trajem koliko traje kratkotrajno *sada*.

I usred svega toga kaosa, kao posljedica bolesti COVID-19, dolazimo do „velikog odlaska“. Fenomena u kojem sve više ljudi odlučuje napustiti svoje poslove u potrazi za novima koji će im pružiti veću fleksibilnost, dobrobit i osobno zadovoljstvo. Mnogi su ljudi odlučili preispitati svoje prioritete i potražiti ravnotežu jer su iscrpljeni. Iscrpljeni pandemijom, iscrpljeni nedostatkom priznanja i naknada. Žele

posao koji je u skladu s njihovim osobnim vrijednostima i ciljevima. To je mnoge tvrtke natjeralo da preispitaju svoje politike i strategije zadržavanja talenata, nudeći dodatne poticaje i prednosti, poput boljih plaća, pogodnosti i mogućnosti za profesionalni rast i razvoj, sve u nastojanju da zadrže svoje trenutne zaposlenike i privuku nove talente. Ne razumiju da problem nije zarađivati više, već živjeti bolje. Ne radi se o radu od kuće, nego o tome da se osjećate kao kod kuće. Ne radi se o stimuliranju lažnog uzbuđenja, nego o tome da imate vjeru koja jača našu nadu.

Predlažem da napustite tiraniju vremena koja vam onemogućuje da provodite vrijeme u tišini, u refleksiji. Prestanite s glupostima konzumiranja radi konzumiranja jer će vas to zarobiti u vašem poslu. Prestanite biti zupčanik u stroju i umjesto toga postanite cijela osoba.

Sutra

Jednostavno želim spavati.

**MLADA OSOBA O AKTIVNOSTI NAKON
ŠTO JE POPILA DVije JAKE KAVE**

Propovjednik 3,11 jest zaključak neprocjenjivog teksta. Pojavljuje se u poglavljima Biblije s najviše referenci na vrijeme (28 ili možda 29) i zaslužuje da na trenutak stanemo i u potpunosti uživamo u njemu:

Postoji razdoblje za sve³,
pravo vrijeme⁴ za sve što se⁵
zbiva na svijetu.

Vrijeme za rađanje

i vrijeme za smrt,
vrijeme za sadnju
i vrijeme za berbu.

Vrijeme za ubijanje
i vrijeme za liječenje,
vrijeme za rušenje
i vrijeme za gradnju.

Vrijeme za plač
i vrijeme za smijeh,
vrijeme za tugu
i vrijeme za ples.

Vrijeme da se odbaci oružje
i vrijeme da ga se opet uzme u ruke.

Vrijeme kad se nekoga grli,
i vrijeme kad se ne grli.

Vrijeme za traženje
i vrijeme za gubljenje,
vrijeme za čuvanje
i vrijeme za odbacivanje.

Vrijeme za deranje
i vrijeme za krpanje,
vrijeme za šutnju
i vrijeme za govor.

Vrijeme za ljubav
i vrijeme za mržnju,
vrijeme za rat
i vrijeme za mir.

Kakvu korist ima čovjek ako se
prekomjerno trudi oko nekog posla?

Promotrio sam sve što je Bog dao ljudima
da rade da bi ih držao zaposlenima.

On sve čini u pravo vrijeme
i na pravi način.

Usadio nam je svijest o dalekim vremenima,
prošlim i budućim.

No nikad nismo u stanju potpuno razumjeti
sve što Bog radi
od početka do kraja.

Propovjednik 3,1-11 (SHP)

**TO NIJE IRACIONALNO
PREDAVANJE, NI ČIN
POKORAVANJA, VEĆ
PREPOZNAVANJE BOŽJE
UKLJUČENOSTI U NAŠU
ŽIVOTNU PRIČU.**

Iskustvom stečenim na vlastitoj koži, Salomon nam daje ključ za početak rješavanja tog problema koji imamo s vremenom: priznati⁶ ga. Neki ljudi toliko su opsjednuti vremenom da ne sazriju. Moramo se pomiriti s činjenicom da ćemo živjeti mnoge različite trenutke i suočiti se s njima s najboljim stavom, bez obzira na to razumjeli ih mi ili ne. To je tako jednostavno. S tim stavom bit ćemo u mogućnosti reći zajedno sa psalmistom:

Ali ja tebi vjerujem, Bože,
i govorim: „Ti si moj Bog.“
Moj život je u tvojoj ruci.
(Psalm 31,14.15 – SHP)

To nije iracionalno predavanje, ni čin pokoravanja, već prepoznavanje Božje uključenosti u našu životnu priču. Stav intimnosti i refleksije. Kao što kaže Propovjednik 7,14 (VA):

Uživaj u dobrim trenucima
kako dolaze
i razmišljaj o lošima.
Oba su Božje djelo.
Nikad ne znaš
što će ti doći na put.

Priznaj i razmišljaj. Prepoznaj brojne trenutke i vizualiziraj tijek priče. Proširi svoj pogled na vrijeme kako bi vidi krajolik u kojem se nalazimo. Pronađi vrijeme i rad koji nam omogućuju da rastemo kao ljudi.

Što sada? Predlažem da uživaš u trenutku.

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
priznajem i prihvatom da postoji vrijeme za sve. Ta-kođer sam zahvalan što si stavio vječnost u naša srca, jer mi to daje nadu u vječnu budućnost s Tobom. Po-mozi mi da se sa svakim danom suočim s mudrošću te da učim i rastem u svakoj sezoni svoga života...

*„Postoji razdoblje
za sve, pravo
vrijeme za sve
što se zbiva
na svijetu.”*

PROPOVJEDNIK 3,1 (SHP)

PITANJA

- ❶ Što vas se najviše dojmilo iz današnjega čitanja? Zašto?
- ❷ Što vas iscrpljuje? Podijelite dva primjera.
- ❸ U kojoj ste mjeri „porobljeni“ vremenom? Koliko je zdrav vaš odnos s vremenom i radom? S čime se borite?
- ❹ Víctor kaže da „rat protiv stareњa pretvara djecu u mlade, odrasle u mlade, a starce u ukočene mlade“. Što mislite o tome? Zašto imamo tendenciju izbjegavati prirodni prolazak vremena?
- ❺ Usredotočite se na Propovjednika 3,1-8. S kojim se parom izjava s ovoga popisa možete najviše poistovjetiti u trenutnoj fazi svoga života? Objasnite zašto.

ZARONITE DUBLJE

OSOBNI IZAZOV

- 1. Napišite.** Propovjednik 3,1-8 pjesma je o različitim sezonažima života. „Postoji razdoblje za sve“ (r. 1, SHP). **Preuzmite** ulogu „propovjednika“ i **napišite** pjesmu izražavajući razdoblja koja ste dosad proživjeli u svom životu i lekcije koje ste naučili.
- Pročitajte:** Propovjednik 3,11.
 - a. Što za vas znači da „On sve čini u pravo vrijeme i na pravu način“ (SHP)?
 - b. Koja je teološka istina o Bogu iskazana u Propovjedniku 3,9-15?
 - c. U drugom dijelu retka Propovjednik kaže da, iako je Bog stavio vječnost u naša srca, mi ljudi ne možemo vidjeti cijeli opseg Njegova djela. Na koji vas to zaključak navodi?
- Pročitajte i razmislite** o sljedećim izjavama:
 - a. „Jer sadašnjost je točka u kojoj vrijeme dodiruje vječnost.“ (C. S. Lewis (2013). *Image and Imagination*. Cambridge University Press, str. 352)
 - b. „Sve što nije vječno, vječno je zastarjelo.“ (C. S. Lewis (1960). *The Four Loves*. New York: HarperCollins Publishing, str. 176)
 - c. „Oblikovanje karaktera djelo je cijelog života, a to je za vječnost. Kada bi svi to shvatili, kada bi se probudili na pomisao da mi pojedinci odlučujemo o vlastitoj sudbinji za vječni život ili vječnu propast, kakva bi promjena nastala!“ (Ellen G. White (1961). *Our High Calling*, Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, str. 84)
- Sjetite se** Božjih obećanja.
 - a. Koja vam obećanja padaju na pamet u vezi s pozitivnim pogledom na svaku sezonu života (i također za budućnost)? (Savjet: Matej 6,34; Jakov 4,13-15; Rimljana 8,28; Efežanima 2,10; Izaja 55,11.)
 - b. **Zapišite** obećanje koje danas želite upamtiti. Naučite ga napamet. Možete ga također pretvoriti u pjesmu ili nešto drugo.
- Razmislite.** Koje su vaše glavne spoznaje iz današnjega odlomka? **Sažmite** ih u jedan odlomak.
- Molite se.** Pogledajte pjesmu koju ste napisali u prvom koraku i upotrijebite ju kao osnovu za svoje vrijeme molitve s Bogom. Razgovarajte s Njim o svojoj trenutnoj sezoni života i zamolite Ga za mudrost i snagu da izdržite i vidite „njezinu ljepotu“.

Isključivanje „autopilota“

U današnjem tekstu razmišljali smo o implicitnom pritisku koji osjećamo u vezi s prolaskom vremena u našim životima. Kao ljudi, često tražimo obrazovanje u različitim područjima kako bismo osigurali posao koji nam pomaže pokriti životne troškove. Svoje obrazovanje započinjemo u mlađim godinama. Kako postajemo sve neovisniji, učimo više o svojim područjima zanimanja (sport, glazba, hobiji...). Međutim, nije tako ubičajeno da učimo kako učinkovito upravljati svojim vremenom. Navikli smo da nam se govori što trebamo raditi, a što ne, no ne učimo uvijek kako pravilno organizirati svoj svakodnevni dan.

Potičemo te da popuniš planer u nastavku kako bi ti pomogao uočiti količinu vremena koje provodiš u različitim područjima svoga života. Oboji vrijeme koje provodiš u svakoj aktivnosti. Ovaj alat vizualno će ti pokazati imaš li dobar balans ili trebaš prilagoditi neka područja.

	1 sat						
čitanje	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Biblije	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
molitva	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
učenje ili rad	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
sport	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
prijatelji	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
hobi #1	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
hobi #2	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 3

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack3>

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: MOJ ŽIVOT U JENGI

Materijali: Jenga igra.

Opis aktivnosti

Prvi dio: Rušenje tornja

1. Podijelite Jenga blokove među sudionicima. Svaki sudionik mora imati nekoliko blokova.
2. Zatražite od svakog sudionika da svakom bloku dodijeli aktivnost kojoj posvećuju svoje vrijeme (jedan sudionik ne smije ponoviti istu aktivnost dvaput; aktivnosti moraju biti različite).
3. Naizmjenično, svaki sudionik stavit će jedan ili dva bloka na toranj i reći što svaki blok predstavlja. Cilj je to napraviti brzo kako bi toranj postao nestabilan, a sljedećem sudioniku bilo teško sigurno staviti vlastite blokove.
4. Nastavite igru dok netko ne sruši toranj.

Drugi dio: Gradnja tornja

Slijedit će se isti postupak, ali ovaj put cilj je izgraditi stabilan toranj koristeći se svim Jenga blokovima.

Primjena

Razmislite o tome kako neravnoteža u našim aktivnostima i nedostatak prioriteta može dovesti do stanja kaosa. Međutim, ako slijedimo biblijski princip „sve ima svoje vrijeme“, moći ćemo bolje upravljati svojim životima. Objasnite da, baš kao što smo naučili postavljati svoje blokove u savršenoj ravnoteži kako bismo spriječili padanje tornja, Biblija nas uči da postoji vrijeme za sve.

AKTIVNOST 2: TAJ DIVAN ŽIVOT

Materijali: Ploča (ili veći papir), pribor za pisanje za svaku ekipu, popis aktivnosti za aukciju.

Primjeri aktivnosti: djetinjstvo, igranje igračkama, molitva, gledanje serija/filmova, čitanje Biblije, učenje, putovanje, provođenje vremena s roditeljima, misioniranje u drugoj zemlji, živjeti s djecom, raditi, vrijeme za sebe, ići u crkvu, provoditi vrijeme s prijateljima, omiljeni hobi...

Opis aktivnosti

1. **Priprema:** Podijelite grupu u ekipe. Na aukciji, svaka ekipa dobiva 80 godina koje mogu potrošiti na različite aktivnosti ili životne faze.

2. Pravila:

- / Aktivnosti kao što su *djetinjstvo, rad, putovanje* itd. dostupni su na aukciji.
- / Ekipe će odlučiti koliko godina žele potrošiti na svaku aktivnost, pišući broj (godina) na ploči.
- / Ekipe će istovremeno pokazati broj godina koje su spremljene „platiti“ za aktivnost.
- / Ekipa koja je napisala najveći broj godina za neki predmet pobjeđuje i mora oduzeti odgovarajući broj od svoga trenutnog broja godina.

Kada svaka ekipa potroši sve svoje godine ili kada više nema predmeta na aukciji, svaka ekipa razmislit će o rezultatima analizirajući aktivnosti u kojima će provesti svoj život prema onome što je osvojili na aukciji.

Primjena

Razmislite o odlukama koje je donijela svaka grupa:

- / Kako ste balansirali svoje vrijeme?
- / Što ste žrtvovali, a što prioritizirali?
- / Što znači „voditi savršen život“?

Iako u igri nismo mogli potrošiti godine na sve aktivnosti, u stvarnom životu imamo priliku provesti svoje vrijeme u svemu onome što je važno i vrijedno.

NIŠTA OSIĆ manjkavosti

KLJUČNI TEKST:

PROPOVJEDNIK 3,16 – 4,3

Početno pitanje

***Kada biste mogli eliminirati jednu
stvar iz svijeta, što bi to bilo?***

Handwriting practice area with a grid of horizontal and vertical dotted lines for letter formation.

MUDROST { ... }

ODNOSI SE NA

ONO ŠTO JE

ISPRAVNO I

PRAVEDNO.

Jučer

**Što se dogodilo, dogada se;
što će se dogoditi, dogodilo se,
ali Bog će tražiti da svi budu
odgovorni za ono što jure.**

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 3,15 – VA)

Mudrost u Propovjedniku odnosi se na ono što je ispravno i pravedno. Životi mudrih ne mogu biti ometeni situacijskom etikom ili zabludama jer je dobrota ono što upravlja njihovim postojanjem. Istinska otvorenost uma povezana je s vjernošću, što čini prvo velikim i dubokim. No Salomon ističe da je nepravda očito prisutna u ovom svijetu (Propovjednik 3,16), da je dio njegove strukture (5,8) i da, dok pravednici brzo umiru, zli žive dugo (7,15). Čini se da to proturječi onomu što je napisao u Izrekama, što nas navodi na razmišljanje:

- Kako može govoriti o čvrstoci pravednih kada je stil života zlih preuzeo svijet (Izreke 10,30)?
- Zašto su strukture nepravedne kada je Bog taj koji dopušta kraljevima da vladaju (Izreke 8,15)?
- Zašto pravednici umiru prije kada je pravednost ta koja vodi u život (Izreke 11,19; 12,28; 21,21)?

Objašnjenje se vjerojatno nalazi u Propovjedniku 3,15, koji kaže da je sada tako kako jest, ali Bog vodi evidenciju o onome što se dogodilo (ili On „proganja“ ono što se dogodilo). Drugim riječima, On će nastaviti razmatrati i suditi što je nemoralno. To je Njegov način da nas podsjeti da će na kraju biti pravde. Propovjednik se fokusira samo na jedan dio naše povijesti, onaj koji je pogoden nepravilnostima grijeha. Izreke nam pokazuju širo sliku, svijet u kojem neće biti više neravnoteže, više nepravde.

SPOILER: Na kraju svega, na Novoj Zemlji, „On će obrisati svaku suzu s njihovih očiju i neće više biti smrti. Više neće biti ni tugovanja, ni plakanja, ni boli jer je sve staro nestalo.“ (Otkrivenje 21,4 – SHP)

**ON ĆE OBRISATI
SVAKU SUZU S
NJIHOVIH OČIJU.**

Danas

***Uvijek postoji mogućnost da se
okrivi pogrešan izbor umjesto
nesposobnosti da se iskoriste
prilike koje je on ponudio,
za neostvarivanje očekivane sreće.¹***

FILOZOF

Možda je upravo zato toliko proroka govorilo o pravdi: pravdi koju će donijeti Mesija (Izajja), koja nosi ime Jahve (Jeremija), koja opravlja onima koji se pokaju (Ezekiel), koja sudi narodima (Daniel), koja mijenja strukture (Amos) i koja je bitan dio života vjernika (Mihej). Potonji prorok postavio je temelj za to kako bi dijete Božje trebalo postupati: „Već ti je pokazao, čovječe, što je dobro. Ovo Bog traži od tebe: čini pravdu, voli vjernost i hodaj sa svojim Bogom ponizno.“ (Mihej 6,8 – SHP) Tri elementa na kojima treba graditi novi svijet. Možda ih sada nećemo postići savršeno, ali postavljamo temelj drugačije stvarnosti.

Sada je vrijeme da zastanemo i analiziramo svoje svjetonazole te da promijenimo ono što je potrebno. Činiti što je ispravno povezano je s opreznošću jer razumijemo da smo ljudska bića i skloni pogreškama. (A ipak, postoji toliko mudrosti u onima koji točno znaju tko su i bez ustručavanja to priznaju!) Ono što je ispravno ima pozitivan utjecaj na zajedničko dobro i socijalnu pravdu te nas vodi do priznanja da smo ljudi. Mudri stvaraju strukture za poboljšanje, konsenzus i rast. Mudri su angažirani s realnošću; prepoznaju potencijal i upravljaju transformacijom. Mudri projiciraju sebe na druge.

Nedostaci se manifestiraju na različite načine, bilo u radnoj, obrazovnoj, društvenoj ili pravnoj sferi. Na radnom mjestu možete primijetiti da ste diskriminirani pri pokušaju da dobijete posao ili u načinu na koji vas tretiraju na poslu. Ljudi su marginalizirani zbog svoje dobi, nacionalnosti ili spola, što im onemogućuje profesionalni razvoj i osjećaj vrijednosti na poslu. U obrazovnoj sferi, možete se suočiti s nedostatkom pristupa visokom obrazovanju ili nedostatkom resursa za obuku. U društvenoj sferi, možete patiti od socijalne isključenosti, nedostatka pristupa zdravstvenoj zaštiti ili stambenom prostoru, nedostatka prilika ili kriminalizacije zbog društvenih predrasuda. Konačno, u pravnoj sferi, možete se suočiti s nedostatkom jednakosti pred zakonom ili nedostatkom pristupa pravdi zbog socijalnih ili ekonomskih prepreka. Ukratko, nepravda se manifestira na različite načine i područja života, a utječe na naše blagostanje, naš osobni rast i naš osjećaj pravde i pravičnosti u društvu u kojem živimo.

Međutim, promjena je moguća.

DA, POSTOJI NEPRAVDA.
NO, KAO BOŽJI NAROD,
NE MOŽEMO JE SAMO
PRIHVATITI. MORAMO JE
DOKUMENTIRATI I DONIJETI
PROMJENE.

Sutra

Tvoja je krivnja!

TINEJDŽER S ADHD-OM

Svake godine 19. ožujka u Valenciji (Španjolska) održava se vrlo originalna proslava: „Fallas“. Riječ „falla“ potječe od „fallos“ (na španjolskom „manjak“ ili „pogreška“), pa odatle naziv proslave. Cijelu godinu umjetnici („falleros“) izrađuju figure od papira „mache“, koje predstavljaju pogreške koje su učinjene u zemlji. Kao što možete zamisliti, mnoge od njih odnose se na politiku i društvenu ili okolišnu nepravdu. Ta „umjetnička djela“ postavljaju se na različitim trgovima grada, privlačeći divljenje i komentare prolaznika. Navečer 19. ožujka održava se „nit del foc“ (noć vatre), trenutak kada se sve „fallas“ spaljuju. To je simbol. Simbol da moramo prepoznati što je pogrešno i eliminirati to.

Da, postoji nepravda. No, kao Božji narod, ne možemo je samo prihvati. Moramo je dokumentirati i donijeti promjene. Koliko god je to moguće, učinimo svijet boljim mjestom.

Ne, nepravda nije uvijek krivnja nekoga drugoga. Moramo progovoriti i nešto poduzeti. Mihejeve riječi odjekuju u našim srcima i čeznemo za pravdom. Ali kako? Dopustite da podijelim nekoliko ideja. Počnimo s onima koje predlaže Teresa Santiago Oropeza kada govori o nepravdi:

Nema lakih odgovora na ova pitanja, a ne želim produljivati ovaj esej. Jednostavno želim naglasiti da postoje određeni uvjeti bez kojih mi se čini nemogućim napredovati u pravom moralnom smislu; nabrojiti ću nekoliko. Prvo, stvaranje i jačanje veza *solidarnosti*, temeljenih na prepoznavanju zla uzrokovanog nepravdom, to jest napuštanje zaštitne sfere pasivne nepravde, jer *društvena nepravda tiče se nas svih*. Drugo, *priznavanje*

vrijednosti ili dostojanstva svake pojedine osobe, bez obzira na njihovu socijalnu ili etničku pripadnost. Na kraju, moramo biti svjesni da zlo koje uzrokuje društvena nepravda mora biti ispravljeno kako ne bi ugrozilo održivost društva kakvima smo ga razumjeli: kao mjesto gdje se konstruktivno oblikujemo kao ljudska bića i građani, prema Sokratovu učenju.²

Neke praktične ideje bile bi:

- 1. Volontirajte.** Sudjelujte u programima koji promiču ljudska prava i bore se protiv nepravde. Na primjer, postanite član ADRA-e.
- 2. Nevladine organizacije.** Podržite organizacije koje promiču društvenu pravdu i jednakost.
- 3. Obučite se.** Obrazujte se o navedenim pitanjima kako biste stvorili pozitivne promjene u društvu.
- 4. Prosvjeduјte.** Sudjelujte u javnim događanjima koja progovaraju o situacijama nepravde i predlažu načine za postizanje promjena.
- 5. Donirajte.** Financijski podržite organizacije koje traže pravdu i jednakost.

- 6. Obvežite se.** Osobno podržite i djelujte u ime marginaliziranih i ranjivih zajednica.
- 7. Stavite se u njihov položaj.** Prakticirajte empatiju i poštovanje dok promičete kulturu solidarnosti.
- 8. Učinite to svakodnevnim.** Poduzimajte konkretne akcije u svom svakodnevnom životu kako biste promicali pravdu: budite održivi potrošač, poštujte prirodu, težite pozitivnosti, budite ljubazni itd.

Kako je rekao Desmond Tutu: „*Oprostiti i pomiriti se nije isto što i pretvarati se da stvari nisu onakve kakve jesu. To nije tapšanje po leđima i okretanje glave prema nepravdi. Istinsko pomirenje razotkriva užas, zlostavljanje, bol, degradaciju, istinu. Ponekad to čak može pogoršati stvari. To je rizičan poduhvat, ali na kraju se isplati, jer na kraju će doći stvarno iscjeljenje nakon što se suočimo s pravom situacijom. Lažno pomirenje može donijeti samo lažno iscjeljenje.*“³

Učinimo to! Učinimo ovaj svijet boljim mjestom!

ZLO KOJE UZROKUJE DRUŠTVENA NEPRAVDA MORA BITI ISPRAVLJENO.

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
toliko je nepravde u ovom svijetu. Dotakni moje srce
da ne budem ravnodušan prema tome. Želim činiti ono
što je ispravno, voljeti milosrđe i hodati ponizno pred
Tobom, kao što je rekao Mihej. Pomozi mi da svaki
dan pronađem načine kako to učiniti...

*„No pomislio sam:
,Bog će u pravo
vrijeme suditi obojici,
i poštenjaku
i pokvarenjaku, jer
postoji sudbina za sve
što je učinjeno.””*

PROPOVJEDNIK 3,17 (SHP)

PITANJA

- ❶ Što vas se posebno dojmilo iz današnjega čitanja? Zašto?
- ❷ Víctor započinje poglavlje trima pitanjima o nepravdi koju doživljavamo oko sebe. Koja pitanja vi imate u vezi s nepravdom u svijetu?
- ❸ Pročitajte i komentirajte svaku od sljedećih izjava iz današnjega teksta:
 - a. „Međutim, promjena je moguća.“ _____
 - b. „Da, postoji nepravda. Ali, kao Božji narod, ne možemo to jednostavno prihvati.“ _____
 - c. „Nepravda nije uvijek krivnja nekoga drugoga.“ _____
- ❹ Pročitajte Mihej 6,8. Koji su neki praktični načini na koje vi (kao pojedinci, kao grupa prijatelja i kao Crkva) možete primijeniti tri spomenuta elementa kako biste „izgradili novi svijet“?

ZARONITE DUBLJE

OSOBNI IZAZOV

1. Pročitajte: Propovjednik 3,16.17.

- a. U palom svijetu ljudi doživljavaju nepravdu i zlo od drugih (3,16). Kako redak 17 čini tu stvarnost podnoshljivjom? Koji drugi odlomci iz Pisma poučavaju da će zli i nepravedni jednoga dana doživjeti Božju konačnu pravdu?²⁴

2. Saznajte više o konceptu pravde u Bibliji. Učinite jedno (ili sve!) od sljedećega:

- a. **Pročitajte** 2. poglavje iz knjige „*Jahvina je zemlja*“:
Pozvani da čuvamo stvoreno Preuzmite ovdje:
<https://bit.ly/WOP25downloads>
 - b. **Pogledajte** videozapis „*Justice*“ Bible Projecta: <https://bibleproject.com/explore/video/justice/>
 - c. **Pročitajte** članak „*Justice in the Bible*“ Timothyja Kellera:
<https://quarterly.gospelinlife.com/justice-in-the-bible/>
- 3. Razmislite.** „Ovo je dan posta kakav želim: raskidati okove nepravde, razvezati remenje jarmova, oslobađati potlačene, slomiti sve jarmove, dijeliti svoj kruh s gladnjima, otvoriti svoj dom beskušniku, odijevati one bez odjeće i pomagati rođacima kad treba. Tada će tvoja svjetlost zasjati kao zora i vrlo ćeš brzo ozdraviti. Pred tobom će ići Božje spasenje, a Božja će ti slava čuvati zaleđe. Tada ćeš pozvati Boga, a on će se odazvati. Zavapit ćeš mu, a on će reći: 'Evo me!'“ (Izajja 58,6-9 – SHP)

4. Razmislite. „Mnogi ljudi kažu: 'Ne mogu vjerovati u Boga kada vidim svu nepravdu u svijetu.' Ali evo Isusa, Sina Božjega, koji zna što znači biti žrtva nepravde, suprotstaviti se moći, suočiti se s korumpiranim sustavom i biti ubijen zbog toga. On zna što znači biti linčovan. Nisam siguran kako vjerujete u Boga koji je daleko od nepravde i potlačenosti, ali kršćanstvo vas ne traži da vjerujete u to. Zato je kršćanski pisac John Stott mogao reći: 'Nikada ne bih mogao vjerovati u Boga da nije bilo križa. U stvarnom svijetu boli, kako bi netko mogao obožavati Boga koji je imun na to?'" (Timothy Keller (2010). *Generous Justice: How God's Grace Makes Us Just*. New York: Riverhead Books, str. 187)

5. Pomolite se molitvom mira: „Bože, daj mi *mir* da prihvatom stvari koje ne mogu promijeniti, *hrabrost* da promijenim stvari koje mogu i *mudrost* da znam razliku.“

Učinite ovaj svijet što boljim sada

Svi znamo da će Bog na kraju donijeti pravdu na ovaj svijet (Propovjednik 3,15); pa koja je naša uloga u svemu tome? Ne bismo li trebali djelovati? Kao što je već spomenuto, ne možemo dopustiti da nepravda prođe bez reakcije. Stoga slijedimo neke od koraka koje je podijelila Teresa Santiago Oropeza:

1. *Jačanje veza solidarnosti* razumijevanjem da smo svi u nekom trenutku doživjeli neku vrstu nepravde. Istovremeno, trebali bismo biti svjesni da možemo biti i uzrok (bilo aktivno ili pasivno) neke vrste nepravde.
2. *Priznavanje vrijednosti ili dostojanstva svake osobe, bez obzira na njezin socijalni ili etnički status.* Iznad svega, ljudi bi trebali biti tretirani s dostojanstvom i poštovanjem. Moramo ići dalje, jer to prvo mora biti odraženo u našim vlastitim mislima (priznajem da, bez obzira na to tko si, zaslužuješ moje poštovanje) i onda će se to pokazati u našim djelima.
3. *Biti svjestan da zlo uzrokovano društvenom nepravdom mora biti ispravljeno.* Ne možemo ostati ravnodušni; najmanje što možemo učiniti jest priznati nepravdu i djelovati, koliko god možemo, kako bismo ovaj svijet učinili boljim sada.

Pokušajmo to sada provesti u praksi. Pomislite na nekoga iz svoga okruženja i pokušajte razumjeti s kojom se vrstom nepravde možda suočava u različitim područjima svoga života (na poslu, u školi, na fakultetu, društveno ili pravno). Priznajte kako takve situacije mogu utjecati na dobrobit te osobe i pokažite joj empatiju. Razmislite o konkretnim stvarima koje možete učiniti kako biste joj pokazali da vam je stalo.

Ponekad tretiranje ljudi s dostojanstvom može donijeti veliku promjenu. Nažalost, ne znamo uvijek sve osobne okolnosti u detalje, ali naš stav može napraviti razliku. Bog zna našu stvarnost, stoga samo traži od nas da učinimo najbolje što možemo prema svojim mogućnostima. On će učiniti ostatak.

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 4

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack4>

AKTIVNOSTI

TVORNICA PAPIRA

Materijali:

- ✓ Listovi papira (neobičnih oblika), škare, olovke i vrećice.
- ✓ Jedna novčanica od pet eura (kao uzorak).

Opis aktivnosti

1. Neka jedna osoba neravnomjerno raspodijeli listove papira, olovke i škare u različite vrećice (maksimalan broj listova papira po vrećici jest jedan, minimalan dva; isto vrijedi za škare: maksimalno pet, minimalno jedne).
2. Napravite četiri ili više grupa (ovisno o broju sudionika). Svaka grupa nasumično dobiva jednu od vrećica.
3. Cilj je napraviti što više novčanica od pet eura (pogledajte uzorak) u deset minuta. Tim koji napravi najviše novčanica od pet eura pobjeđuje. Novčanice moraju biti iste veličine kao uzorak i moraju imati broj 5 na prednjoj i stražnjoj strani. Također, trebaju sadržavati ime svakog sudionika, jer je svatko sudjelovao u izradi. To će osigurati da svi sudionici imaju ulogu u igri.
4. Grupe mogu međusobno razgovarati, pa čak i razmjenjivati materijale ili ih darovati.

Primjena

Cilj ove aktivnosti jest pokazati kako su neki ljudi imali više materijala na početku, što im je olakšalo postizanje krajnjeg cilja i izradu više novčanica, možda čak više od drugih timova. Ova situacija skreće pozornost na činjenicu da je igra bila nepravedna od samog početka, jer su vrećice nasumično podijeljene i nitko nije mogao birati svoje početne uvjete. Isto se događa s nama: ne možemo birati mnoge okolnosti u životu, ali baš kao i u ovoj aktivnosti, važno je biti realan i priznati nepravdu s kojom se suočavamo. Zapravo, baš kao u ovoj igri, svi smo dobili priliku podijeliti ono što imamo s drugima, kao *dar*. Možemo učiniti nešto kako bismo smanjili nejednakosti koje nalazimo u društvu. Pozivamo vas da molite Boga da vam pomogne prepoznati te situacije i da vam da hrabrost da budete agenti promjena i akcije suočeni s nepravdom.

5

NIŠTA OSIM *užitka*

KLJUČNI TEKST:
PROPOVJEDNIK 5,8 – 6,9

Početno pitanje

***Kada bi vam netko dao milijun dolara,
što biste učinili s tim novcem?***

Handwriting practice area with a grid of small blue dots for letter formation.

Jučer

Rekao sam sebi:

**„Dodi, isprobaj sve užitke
i uživaj u onome što je dobro.“**

Igle, opet je sve bilo ništa.

**Rekao sam smijehu: „Ti si delirij“,
a užicima: „Koja je poanta?“**

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 2,1.2 – VA)

Salomon je prešao granicu i zapleo se. Kao što kaže 1. Kraljevima 11,1-5 (SHP):

Osim faraonove kćeri, kralj Salomon volio je mnoge druge strankinje – Moapke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetitkinje. One su bile iz naroda za koje je Bog rekao Izraelcima: „Ne sklapajte brakove s njima jer će vas zavesti da štujete njihove bogove.“ No Salomon ih je ipak volio i ženio. Imao je sedamsto žena kraljevskog roda i tristo žena ropkinja. Zbog njih je zapostavio

Boga. Kad je ostario, uputile su ga na druge bogove te više nije bio svim srcem odan svome Bogu, kao njegov otac David. Što vao je Aštartu...

Zamijenio je pravu ljubav (Jahvu) običnim užitkom (Aštartom)¹ i živio život uživanja nekoliko godina, fokusirajući se samo na ono što je želio, bez obzira na moralna pravila koja je kršio.

Za razliku od običnog užitka, ljubav je intenzivno i uzbudljivo iskustvo. To je ono što vas čini živima i povezanimi s drugom osobom na dubljoj razini. To je snaga koja vas tjeran da budete blizu te posebne osobe, dijelite trenutke zajedno i učinite sve što je moguće da joj donosite sreću. Radi se o poštovanju, povjerenju i predanosti.

UŽITAK RADI

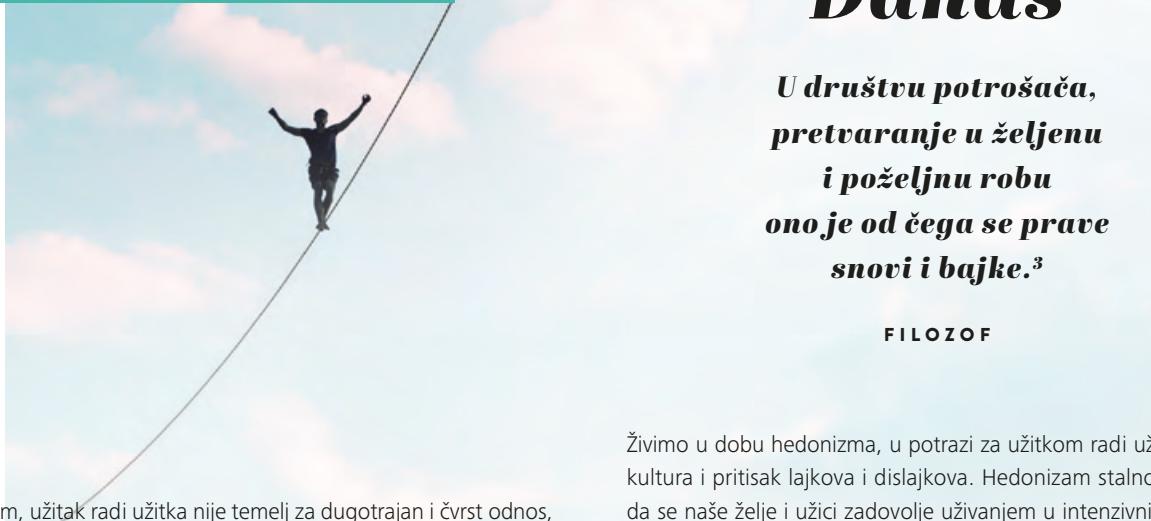
UŽITKA NIJE NAČIN

DA DJELUJETE I

DONOSITE ODLUKE

U ŽIVOTU.

**KLJUČNO JE PRONAĆI
RAVNOTEŽU IZMEĐU
UŽIVANJA U ŽIVOTU I
BRIGE O SEBI KAKO BI
SE ŽIVJELO ISPUNJENO
IZADOVOLJAVAĆUĆE.**

Međutim, užitak radi užitka nije temelj za dugotrajan i čvrst odnos, u kojem se oboje podržavate, brinete jedno za drugo i pomažete jedno drugome da rastete kao pojedinci. Užitak radi užitka nije način da djelujete i donosite odluke u životu. To je iskustvo koje nije vrijedno živjeti jer ne donosi sreću ni ispunjenje postojanja.

Salomon je zamijenio kratkoročni užitak za radost. Ovo kaže Ellen G. White:

U zahvalnosti, Salomon je priznao moć i milosrđe Onoga koji je „viši od najvišega“ (Propovjednik 5,8); u pokajanju je počeo vraćati svoje korake prema uvišenoj razini čistoće i svetosti s koje je tako daleko pao. Nikada se nije mogao nadati da će pobjeći od razarajućih posljedica grijeha, nikada nije mogao oslobođiti svoj um od svih sjećanja na sebično ponašanje kojem je bio sklon, ali bi se ozbiljno trudio odvratiti druge od toga da slijede ludost. Ponizno bi ispovijedao pogrešku svojih postupaka i podigao svoj glas kao upozorenje da drugi ne budu nepovratno izgubljeni zbog loših utjecaja koje je sam poticao.²

Kakva spektakularna promjena! Pravo iskustvo za njega i velika prilika za nas.

Danas

*U društvu potrošača,
pretvaranje u željenu
i poželjnu robu
ono je od čega se prave
snovi i bajke.³*

FILOZOF

Živimo u dobu hedonizma, u potrazi za užitkom radi užitka. To je kultura i pritisak lajkova i dislajkova. Hedonizam stalno zahtijeva da se naše želje i užici zadovolje uživanjem u intenzivnim senzornim i emocionalnim iskustvima. Zabava, avantura, sloboda i eksperimentiranje bez ograničenja samo su vrh ledenog brijege za one čiji životi ovise o toj stalnoj stimulaciji. Možda je to način da pobegnete od svojih dnevnih rutina i odgovornosti; ili prilika da uživate u sadašnjem trenutku i istražujete što život može ponuditi. Međutim, užitak radi užitka ima negativne posljedice, poput nedostatka odgovornosti, zanemarivanja zdravlja i stalne ovisnosti o prolaznim užicima koji na kraju vode do nezadovoljstva. Stoga, ključno je pronaći ravnotežu između uživanja u životu i brige o sebi kako bi se živjelo ispunjeno i zadovoljavajuće.

Danas formula izgleda ovako: „užitak = seks“, ali, kao u Salomonovo doba, to je pogrešna formula. Razmislite o izjavi Volkmara Siguscha:

POSLJEDICE POVRŠNE

LJUBAVI MOŽE

IZLIJEČITI SAMO

NJEŽNA LJUBAV

SVETOGA DUHA.

Sve forme intimnih odnosa koje su trenutno u modi nose istu masku lažne sreće... Kada bismo bolje pogledali i skinuli maske, pronašli smo neispunjene čežnje, iscrpljene živce, razočaranu ljubav, povrede, strahove, usamljenost, krivicu, lice-mjerje, egoizam i kompulzivna ponavljanja... Performanse su zamjenile ekstazu, fizika je u modi, metafizika ne...⁴

Uvijek ću pamtiti njezin tužan i neuredan izgled. Živjela je život intenzivno. Droe su joj ostavile ožiljak sporosti. Njezine prošle ljubavi i slobodljena srca, koja su uključivala nekoliko dogovorenih, ali nepoželjnih pobačaja, pratili su je svaki dan. Besmisleni užici iz njezine mladosti uzeli su svoj danak. Iskrica koja je trajala samo sekundu dovela je do godina tame. Bio sam mladi pastor s nula relacijskih resursa (jer te stvari ne mogu se riješiti sistematskom teologijom ili biblijskim jezicima); nisam bio u mogućnosti podijeliti pravu ljubav, Kristovu ljubav, s njom. Još uvijek žalim zbog toga. Jer posljedice površne ljubavi može izlječiti samo nježna ljubav Svetoga Duha. Da, nastaviti ćemo pamtitи ono što smo doživjeli, ali također ćemo imati utjehu oprosta i želju da i drugi susretnu Isusa. Kao što kaže Ellen G. White:

„Pravi pokajnik ne briše svoje prošle grijeha iz sjećanja. Ne postaje ravnodušan prema pogreškama koje je napravio čim je stekao mir. Misli na one koje je njegov put odveo u zlo i pokušava ih na svaki mogući način vratiti na pravi put. Što je jasnija svjetlost u koju je ušao, to je jača njegova želja da postavi noge drugih na pravi put. Ne umanjuje svoj pogrešan put, ne čini svoj grijeh nevažnim, nego podiže signal opasnosti, da drugi mogu biti na oprezu.“⁵

Ne znam gdje se trenutno nalazite u životu. No znam da se, bez obzira na to gdje se nalazite, možete usmjeriti na Isusa jer On će uvijek biti tu za vas. Bez sumnje.

**AKO NAM SE NEŠTO
SVIĐA, TO NE ZNAČI
DA JE TO DOBRO.**

Sutra

Dobro je jer mi se svida.

**MLADA OSOBA KOJA
SE VODI LAJKOVIMA**

Ako nam se nešto sviđa, to ne znači da je to dobro. Zapravo, postoji mnogo stvari koje volimo, a koje nas mogu potencijalno povrijediti. Predlažem da naučimo uživati u onome što je zdravo. Zamijenimo „užitak radi užitka“ užitkom u onome što je dobro. Evo popisa aktivnosti koje možete početi raditi već danas (vjerojatno već radite neke od njih).

1. Redovito vježbajte: idite u šetnju, plivajte, trčite ili planinarite.
2. Jedite uravnoteženu i zdravu prehranu, bogatu voćem, povrćem, mahunarkama i cjelovitim žitaricama.
3. Dajte prioritet svom odmoru osiguravajući dovoljno sati sna svaki dan kako biste se u potpunosti obnavljali.
4. Ostanite u kontaktu s obitelji i prijateljima kako biste produbili svoju povezanost s njima.
5. Razmišljajte o životu i razgovarajte s Bogom kao s prijateljem, što On zaista jest.
6. Izbjegavajte ovisnosti o duhanu, alkoholu, drogama, seksu bez konteksta, videoograma, mobilnim uređajima i konzumerizmu.
7. Održavajte dobru osobnu higijenu i radite na uravnoteženoj osobnoj slici.
8. Čitate, učite nove stvari i održavajte svoj um aktivnim i živim.
9. Uživajte u hobijima i aktivnostima koje vam donose radost. Evo nekoliko primjera: vrtlarenje, kuhanje, bavljenje glazbom ili slikanje.
10. Tražite stihove u Bibliji koji će vam pomoći da postanete bolja osoba. Zatim ih pokušajte primijeniti u praksi.

Uživajte u životu!

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
hvala Ti što si me stvorio sa sposobnošću uživanja u užitku. Pomozi mi da naučim uživati u onome što je zdravo i dobro za mene. Pomozi mi da tražim svete užitke koji su mi dostupni u ovom svijetu...

*„Bolje je biti zadovoljan
onim što imaš nego
uvijek željeti sve više.
Takva je žudnja
besmislena,
kao lovljene vjetra.”*

PROPOVJEDNIK 6,9 (SHP)

PITANJA

- ❶ Što vas se najviše dojmilo u današnjem čitanju? Zašto?
- ❷ Na ljestvici od 1 do 10, kakav utjecaj na vas ima svaka od sljedećih izjava? Objasnite zašto.
- „Užitak radi užitka nije način da djelujete i donosite odluke u životu.“
 - „Ključno je pronaći ravnotežu između uživanja u životu i brige o sebi kako bismo živjeli ispunjeno i zadovoljavajuće.“
 - „Posljedice površne ljubavi može izlječiti samo nježna ljubav Svetoga Duha.“
 - „Ako nam se nešto sviđa, to ne znači da je to dobro.“
 - „Trebao bih 'naučiti uživati u onome što je zdravo'.“
- ❸ Koja je najveća lekcija koju ste naučili iz Salomonova iskustva s užitkom?
- ❹ Pročitajte i komentirajte sljedeću izjavu:

„Zamislite da sretnete Boga licem u lice na sudu. Odmah osjetite da nije sretan zbog nečega. Gleda vas ravno u oči i kaže: 'Nisi se dovoljno zabavljao. Dao sam ti nevjerojatno lijep svijet i okružio te pogledima, zvukovima, mirisima i okusima. Opremio sam tvoje tijelo osjetilnim prijemnicima i tvoj um perceptivnim moćima i emocionalnim sposobnostima. Stvorio sam te sa sposobnošću da doživiš nevjerojatan užitak, a ti si postao ubojica radosti u moje ime. Uveo si sebe u vjerovanje da je užitak loš, dok sam ja onaj koji je stvorio sustav užitka u stvaranju kao dar tebi. Izgladnjivaš svoje tijelo i dušu svetim užicima, a kao rezultat toga, stalno si padao u nesvete užitke koji zapravo uopće nisu užici. Smjestio sam te u središte predivnog raja, a ti nisi okusio, dodirnuo, pomirisao ni pogledao ni mali dio toga. U tome si ozbiljno sagriješio. Što imаш reći u svoju obranu?“ (Ty Gibson, „The Sin of Unenjoyment.“ Pogledajte cijeli članak ovdje: <https://bit.ly/WOP25downloads>).

ZARONITE DUBLJE

OSOBNI IZAZOV

- 1. Razmislite:** „Oni koji nastoje steći bogatstvo nikada nisu zadovoljni; mnogo je bolje naučiti biti zadovoljan onime što imaš i uživati u životu.“⁶
- 2. Pročitajte:** Propovjednik 2,10.11; 5,10 – 6,9.
 - a. **Podcrtajte i istaknite** ono što vam najviše zapne za oko.
 - b. Što Propovjednik zaključuje u vezi s razornom prirodom pohlepe?
 - c. **Usporedite** s Filipljanima 4. Što ste naučili uspoređujući ove tekstove?
 - d. Kako možemo izbjegići biti nezadovoljni ljubitelji novca (5,10), a ipak uživati u Božjim darovima spomenutima u redcima 18 – 20?
- 3. Pročitajte članak „Grijeh neuživanja“ Tya Gibsona:**
<https://lightbearers.org/blog/the-sin-of-unenjoyment/>
- 4. Sastavite** popis stvari koje volite, a koje spadaju u kategoriju „svetih užitaka“ (pogledajte točku 3) ili „užitaka koji su dobri/zdravi za vas“ (Víctor Armenteros).
 - a. Zašto vam oni donose radost?
 - b. Kako možete osigurati da odvojite vrijeme za uživanje u dobrim užicima kako biste izbjegli nezdrave užitke (koji zapravo nisu užici)?
- 5. Razmislite (budite iskreni):**
 - a. Koji su neki od načina na koje ste u prošlosti tražili užitak, a koji su vas ostavili nezadovoljnima?
 - b. Tražite li trenutno užitak radi užitka za koji duboko u sebi znate da nije dobar za vas (npr. bilo koji oblik ovisnosti ili neiskorištavanje svog vremena na pravi način)?
 - Ako je odgovor potvrđan, što točno tražite? Imenujte! Kako možete prekinuti krug? Razmislite o ljudima od kojih možete zatražiti pomoć (član obitelji, prijatelj, mentor, vaš pastor itd.) i obratite im se.
- 6. Razmislite:** što znači biti „bogat“ u Kristu (pogledajte Efežanima 3,8 i 2. Korinćanima 8,9)? Osjećate li se tako?
- 7. Zapitajte se:** kada razmislim o tome na što trošim svoje vrijeme, energiju i novac, gdje se nadam da ću pronaći smisao i svrhu u životu?⁷
- 8. Pomolite se** za dar zadovoljstva i za mudrost da birate užitke koji su dobri za vas na dulje staze i u Božjim očima. Uključite svoje uvide iz točaka 4 i 5 u svoju molitvu.

Napravite zaokret ka boljem

Tijekom sljedeća 24 sata (barem) obratite pozornost na sve negativne navike koje su te ušljale u vašu dnevnu rutinu i pokušajte ih izbjegći. Samo uklanjanje tih navika bit će teško, pa ih pokušajte zamijeniti pozitivnijim navikama. Ako vam treba pomoći da ostanete odgovorni, možete preuzeti aplikaciju na svoj mobitel koja će vam pomoći pratiti te nove rutine i pregledavati ih svakoga tjedna. Ako želite, možete ispisati tjedni ili mjesечni planer koji će vam pomoći da postignete svoje ciljeve. Na kraju ovog izazova razmislite o promjenama koje ste napravili i kako to utječe na vas.

TJEDNI PLANER

Ponedjeljak

Utorak

Srijeda

Četvrtak

Petak

Bilješke

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 5

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack5>

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: DIJELJENJE NAVIKA

Opis aktivnosti

- ✓ Podijelite grupu u timove od 4 do 8 osoba.
- ✓ Svaka osoba u grupi podijelit će jednu negativnu naviku u svojoj rutini koju bi željela promijeniti, kao i jedan pozitivan užitak na koji je ponosna.
- ✓ Svaka će grupa odabrati jednu od pozitivnih rutina koje su podijeljene i primijeniti je u sljedećem tjednu, zamjenjujući jednu od svojih negativnih navika.

Primjena

Razmislite o tome kako svi imamo negativne i pozitivne užitke u svojoj svakodnevnoj rutini te kako možemo služiti kao primjer i inspiracija drugima kako bi i oni uključili nove pozitivne navike u svoje rutine.

AKTIVNOST 2: POZITIVNO RAZMIŠLJANJE

Materijali:

Ljepljive bilješke i olovke.

Opis aktivnosti

- ✓ Podijelite ljepljive bilješke i olovke među sudionicima.
- ✓ Odaberite zid na koji možete zalijepiti ljepljive bilješke i napraviti mural.
- ✓ Svaki sudionik razmislit će o nekoliko pozitivnih navika koje bi želio uvesti u svoju rutinu i napisati ih na ljepljive bilješke.
- ✓ Napravite mural kao „pozitivno razmišljanje“ sa svim idejama sudionika lijepeći bilješke na zid. Svaki sudionik zatim odabire ideje koje mu osobno najviše odgovaraju.

Primjena

Osim što nas čine boljima, pozitivne navike pomažu nam da se potpuno razvijemo kao osobe i postignemo svoj puni potencijal. Razmislite o tome kako nas je Bog stvorio, koje savjete za naše blagostanje nalazimo u Bibliji i kako neke nove pojave u društvu nisu baš pozitivne za naše živote. Možete iskoristiti ideje iz razmišljanja za implementaciju novih navika u svoju svakodnevnu rutinu. Uskoro ćete otkriti da te nove navike ne samo da vas čine boljima nego su i zaista oslobođajuće.

6

NIŠTA OSIM INFOKSIKACIJE

KLJUČNI TEKST:
PROPOVJEDNIK 7,1-29

Početno pitanje

**Tko je najmudrija osoba koju poznajete?
Zašto ste odabrali tu osobu?**

Jučer

*...onda sam video sav Božji rad.
 Čovjek ne može razumjeti
 rad koji je učinjen pod nebom!
 Bez obzira na to koliko tražio,
 neće razumjeti; mudrac
 može tvrditi da razumije,
 ali ne razumije.*

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 8,17 – VA)

Za Salomona je rečeno sljedeće:

Bog je Salomonu dao mudrost, razboritost i neizmjernu količinu znanja, kao pijeska na morskoj obali. Salomonova je mudrost nadilazila mudrost cijelog Istoka i Egipta. Bio je mudriji od svakog, mudriji i od Ezrahijca Etana i od Maholovih sinova Hemana, Kalkola i Darde. Bio je slavan u svim okolnim zemljama. Sastavio je tri tisuće mudrih izreka i tisuću i pet pjesama. Opisivao je biljke od libanonskog cedra do izopa, koji raste u pukotinama zidova. Poučavao je o životinjama, pticama, gmazovima i ribama. Salomonu su mudrost dolazili čuti ljudi iz svih naroda i izaslanici kraljeva iz cijelog svijeta. **1. KRALJEVIMA 4,29-34 – SHP**

Kakav je paradoks za najmudrijeg čovjeka koji je ikada živio reći da je važnost znanja relativna. Kako to možemo objasniti? Vjerojatno zato što je Salomon radio razliku između znanja i mudrosti. Počeo je s mudrošću, stavljajući se u Božje ruke, no život bez Boga odveo ga je u razočaravajuća iskustva i krivnjom opterećeno znanje o svijetu koje ga je činilo nemirnim. Živio je infoksiciran.

Bog je stavio želju za pokajanjem u njegovo srce i ponovno je pronašao mudrost. Evo što kaže Ellen G. White:

Salomonova kasnija pisma otkrivaju da je, kako je sve više shvaćao zloču svog puta, posvetio posebnu pažnju upozoravanju mladim da ne padnu u pogreške koje su njega dovele do rasipanja Božjih najdragocjenijih darova. S tugom i sramom priznaje da je u najboljim godinama, kada je trebao pronaći Boga kao svoj utjehu, podršku i život, okrenuo leđa nebeskoj svjetlosti i Božjoj mudrosti te postavio idolopoklonstvo na mjesto obožavanja Jehove. I sada, nakon što je kroz tužno iskustvo spoznao ludost takva života, njegova žudnja bila je spasiti druge od ulaska u gorko iskustvo kroz koje je on prošao.¹

Na kraju, biti mudar znači gledati svijet, njegove ljude i mogućnosti Božjim očima. Kada imamo Božju viziju, to mijenja sve jer nam daje sigurnost i povjerenje. Možemo imati sve podatke u svemiru i još uvijek ništa ne razumjeti. Možemo promatrati bez razumijevanja. Mudrost koja je ukorijenjena u Vječnomu nema ograničenja, i ona nam je ponuđena besplatno.

**MOŽEMO IMATI
SVE PODATKE U
SVEMIRU I JOŠ
UVIJEK NIŠTA NE
RAZUMJETI.**

**TEŠKO JE
RAZLIKOVATI
ISTINITE OD LAŽNIH
INFORMACIJA.**

Danas

***Sklonost zaboravljanju i zastrašujuća
brzina zaborava nažalost su naizgled
neizbrisivi tragovi suvremene
tekuće moderne kulture.***

***Zbog te nesreće, skloni smo spoticati
se od jedne eksplozije popularnog
bijesa do druge, nervozo i površno
reagirajući na svaku od njih
zasebno kako dolazi, umjesto da
ozbiljno pokušamo suočiti se
s pitanjima na koja ukazuju.²***

FILOZOF

Infoksikacija je problem koji postaje sve češći u digitalnom dobu u kojem živimo. Imati pristup tolikoj količini informacija online, na društvenim mrežama, novinskim blogovima i sl. preplavljajuće je. Teško je razlikovati istinite od lažnih informacija. Prekomjerno smo izloženi negativnim vijestima, što utječe na naše raspoloženje i mentalno zdravlje. Osim toga, stalna izloženost društvenim mrežama tjera nas na usporedbu s drugima, što dovodi do nezadovoljstva i niskog samopouzdanja.

S druge strane, post-istina ukorijenjena je u našem društvu. To je zabrinjavajući fenomen koji negativno utječe na način na koji percipiramo stvarnost i donosimo odluke. Manipulacija informacijama vodi do izobličenja istine i širenja laži. U tom smislu, važno je biti kritičan i oprezan prilikom konzumiranja informacija, tražeći pouzdane i verificirane izvore prije nego što oblikujemo mišljenje.

NAŠ UZOR NISU

MESSI, MUSK ILI

BEYONCÉ, NEG O

ISUS.

Sutra

Hmm... Što sam ono htio reći?

**MLADA OSOBA
TIJEKOM RAZGOVORA**

U okruženju koje je sve više zasićeno pristranim informacijama, kako možemo potaknuti kritičko razmišljanje kako bismo razlikovali ono što je istinito od onoga što je lažno? Postoje određene „svjetovne“ mjeru koje bismo mogli primijeniti, poput ograničavanja vremena provedenog online, praćenja pouzdanih izvora informacija, provjere činjenica prije nego što podijelimo vijesti i brige o našem mentalnom zdravlju povremeno se isključujući. Međutim, kao Isusovi sljedbenici, također moramo razmotriti neka božanska rješenja.

a. **Njegujte pravi duhovni odnos koji vas povezuje s istinom.** Psalam 25,10 kaže: „Bog je primjer vjernosti i istine za one koji drže njegov savez i zapovijedi.“ Pozvani smo ne samo na intenzivan i predan odnos s Bogom (Njegov savez) nego i da to dijelimo s drugima (Njegova svjedočanstva). Zdrav odnos s Bogom postupno će nas voditi u istinu. Verbaliziranje onoga što vjerujemo ojačat će nas u istini.

b. **Pogledajte u Isusa.** Isus je sam rekao: „Ja sam put, istina i život. Ocu se može doći samo kroz mene.“ (Ivan 14,6) Naš uzor nisu Messi, Musk ili Beyoncé, nego Isus. Pomno čitanje Evanđelja daje nam pristup istini iz prve ruke.

c. **Uživajte u istini s ljudima oko sebe.** U svojoj starosti, Ivan je uživao u učenju o tome kako su kršćani hodali u istini (3. Ivanova 4). Naše zajednice ne bi trebale samo rasti u istini, nego se i osjećati nahranjeno njome. Uostalom, istina je usmjerena na osobu koju volimo (Isusa), i to je doista zadovoljavajuće.

Infoksikacija nam daje Dory sindrom (Dory je plava ribica (plavi tang³) sa slabim pamćenjem iz animiranog filma „U potrazi za Ne-mom“). Naši neuroni jedva zadržavaju informacije jer su previše stimulirani. Vrijeme je da se oslobodimo oopsesije podacima i počnemo s „informacijskom“ dijetom. Bilo bi dobro povremeno postiti od naših mobilnih telefona; ili ograničiti slatke, začinjene ili kisele TV-serije; ili smanjiti naše WhatsApp grupe. Možda je vrijeme da naučimo reći „ne“. „Ne“ podacima, a „da“ ljudima.

Hajde da više razgovaramo o ljudima i s njima, jer oni su najvrjedniji dar koji nam je Bog dao na ovom planetu. Bog je ukrasio ovaj svijet svjetлом, oblicima i bojama dok napisljeku nije dosegao vrhunac svoje kreativnosti: ljudska bića. Ona su stvorena u slobodi, u komplementarnosti, u ravnopravnosti i u sreći. Dao im je sposobnost da biraju kako će, gdje i kada rasti i da im je slobodnu volju da to učine. Uložio je u njihova srca sposobnost da dijele i da shvate da će u zajedništvu koje zovemo „par“ pronaći svoju cjelovitost. Dao im je oči da vide i razumiju da smo svi jednak različiti; imamo eksponencijalne oblike i pravedne prilike. Dao im je sposobnost da sanjaju i da manifestiraju puninu radosti koja vlada svemirom kada vibrira s božanskim skladom. Jer ljudi posjeduju stvari; ne mogu biti posjedovani. Ljudi nisu za brojanje (kao da su samo statistika); oni imaju vrijednost. Ljudi nisu samo tijela; oni imaju osjećaje. Ljudi nisu za manipulaciju; treba im pružiti podršku.

HAJDE DA VIŠE

RAZGOVARAMO O

LJUDIMA I S NJIMA, JER

ONI SU NAJVRJEDNIJI

DAR KOJI NAM JE BOG

DAO NA OVOM PLANETU.

Moj prijedlog za vas jest da zajedno povičemo: „Ne!“ „Ne“ poruka koje normaliziraju kiselost riječi, crne oči, ogrebotine na koži. „Ne“ djelima, bilo stvarnim ili virtualnim, onih koji misle da mogu posjedovati druge, koji ometaju rast i eliminiraju prilike onih oko sebe. „Ne“ zlostavljanju nevinih korištenjem statusa, moći ili religije za manipulaciju. „Ne“ nasilju u bilo kojem obliku. „Ne“ pasivnosti zbog religioznog straha ili izgovora. „Ne“ tretiranju ljudskih bića kao objekata. „Ne“ tiraniji informacija. Ne!

I, naravno, povičimo još glasnije: „Da!“ „Da“ poruci koja donosi utjehu našim srcima. „Da“ ljubavnim gestama onih koji pokazuju bezuvjetno poštovanje. „Da“ religiji koja promiče nevinost i koja ti omogućuje da rasteš u harmoniji. „Da“ miru. „Da“ djelovanju, jer tako činimo svijet boljim mjestom. „Da“ ljudima. „Da“ ostavljanju zbumjenosti iza sebe i življenu slobode istine, slobode Isusa. Da!

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
količina informacija kojima sam izložen ponekad se može činiti preplavljujućom. Teško je reći što je istina, a što laž. Zato te molim za svoju mudrost kako bih znao čemu reći „da“, a čemu reći „ne“. Pomozi mi donositi mudre odluke koje su blagoslov za ljudе...

PITANJA

- ❶ Što vas se najviše dojmilo u današnjem čitanju? Zašto?
- ❷ U kojim područjima svoga života osjećate infoksičaciju? Objasnite zašto.
- ❸ Víctor nas poziva da se više usredotočimo na ljudi nego na stvari. Koji su neki načini na koje vi (kao pojedinci, kao grupa prijatelja i kao Crkva) možete biti blagoslov drugim ljudima? Razmislite o barem dvjema praktičnim idejama koje možete primijeniti.
- ❹ Prema Víctoru, u ovom dobu infoksičacije trebamo razviti kritičko razmišljanje kako bismo znali čemu reći „da“, a čemu „ne“.

Čemu danas kažete „ne“?

Čemu danas kažete „da“?

ZARONITE DUBLJE

OSOBNI IZAZOV

1. Pročitajte: Propovjednik 7.

- Podcrtajte i istaknite** ono što vas se najviše dojmilo.
- Kako redci 1, 2, 3, 5, 8, 10, 11, 18 i 20 odgovaraju na pitanje: „I tko zna što je dobro za čovjeka?“ (Propovjednik 6,12)

2. Usredotočite se na Propovjednika 7,1.

- Zašto bi Propovjednik rekao da „dobro ime vrijedi više od skupog mirisa, a dan smrti bolji je od dana rođenja“ (SHP)?
- Razmislite što adventistički biblijski komentar kaže o ovom retku: „Dan smrti. Paralelna priroda drugog dijela u odnosu na prvi jasna je kada se shvati da se osoba koja živi časno i stječe dobar ugled ne mora bojati smrti. Pri rođenju život je bio pred njim, a nije znao ništa o njegovim zamkama, razočarenjima, tugama i porazima. Brod polazi iz luke i napušta je, s malo nagovještaja o opasnostima koje ga mogu zahvatiti na putovanju. Pri ulasku u luku nakon sigurnog prelaska oceana brod je dočekan s radošću.

Rođenje. Rođenje je početak kratkih sedamdeset godina (Psalom 90,9.10), ali smrt može biti uvod u vječnost na novoj zemlji (Luka 20,36; 1. Korinćanima 15,51-55), odmor (Otkrivenje 14,13), vrhunsko zadovoljstvo (Otkrivenje 7,16) i vječnu slavu u kontrastu s trenutnim nevoljama (2. Korinćanima 4,17).“

Kako to utječe na vaše odgovore za točku a?

3. Usredotočite se na Propovjednika 7,11.12. Propovjednik uspoređuje mudrost i novac. Na koji je način to dvoje slično? Kako bi glupan postupio? Što biste rekli, koje je opće pravilo Propovjednika o mudrosti?⁴

4. Usredotočite se na Propovjednika 7,20.29. Što saznajete o ljudskoj prirodi? Na koji način ti redci govore o problemu srca u grijehu koji imamo kao ljudi? Koje je rješenje? (Prisjetite se Postanka 3,15 i Ivana 3,16.)

5. Sažmite. Koje su vaše ključne misli iz Propovjednika 7? Sažmite ih u nekoliko rečenica.

6. Molite se. Izaberite jedan redak iz Propovjednika 7 koji vas se najviše dojmio i iskoristite ga kao temelj svoje današnje molitve.

Prva stvar koju napraviš

Današnji je izazov izgraditi naviku čitanja Biblije ujutro, *prije nego što uzmete svoj mobilni telefon*. Možete započeti s ovim izazovom na tjedan dana, pa još jedan tjedan, a zatim cijeli mjesec. Odluka je na vama.

Ta je navika korisna na mnogo načina. Ne samo da započinjemo dan s Kraljem svemira već i dopuštamo svom mozgu da se budi vlastitim tempom. Na taj način svako jutro sjetit ćemo se da naša vrijednost dolazi od Boga i pomoći ćemo svom umu da se fokusira i zadrži svoje sposobnosti.

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 6

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack6>

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: BAZA PODATAKA

Materijali: Bilježnica i indeksne kartice (za pohranu informacija).

Opis aktivnosti

U ovoj aktivnosti kreirat ćemo bazu podataka naših voljenih. Možda se pitate zašto. Odgovor je jednostavan: to će nam pomoći da se usmjerimo na bolje upoznavanje ljudi do kojih nam je stalo.

Za svaku osobu koju želimo bolje upoznati upotrijebit ćemo nekoliko stranica (ili više) i zapisivat ćemo informacije u različite odlomke:

- / Omiljena hrana
- / Hrana koju ne voli
- / Kako je upoznao/upoznala Isusa
- / Hobiji i interesi
- / Što očekuje od nove zemlje (što bi volio/voljela raditi tamo)
- / _____ (Dodajte koliko god odlomaka želite.)

Primjena

Ova aktivnost pomaže nam da se više usmjerimo na druge ljude učenjem o njima umjesto da se samo usredotočimo na sebe. Ovaj popis pomoći će vam da odaberete lijep poklon za tu osobu ili vam dati naznake što učiniti kada ima loš dan. Isto tako Isus poznaje svakoga od nas intimno i savršeno; zato On zna što nam treba, a što ne. Ako naučimo vidjeti druge onako kako ih Isus vidi, s ljubavlju i oprostom, bit će nam mnogo lakše predstavljati Ga u ovom svijetu.

AKTIVNOST 2: NOVINSKI BILTEN

Materijali: Internet, bilježnica ili listovi papira, olovke.

Opis aktivnosti

Odaberite novinsku vijest koja vam privuče pozornost. Može biti na temu po vašem izboru. Također možete potražiti oglas na društvenim mrežama.

Zatim analizirajte i sažmite vijest. Zapišite ju na papir. Podcrtajte ključne riječi.

Sada potražite te riječi (ili povezane teme ili pojmove) u Bibliji. Možete se koristiti internetom ili čak upotrijebiti ChatGPT (samo se pobrini da provjeriš činjenice).

Razmislite i odgovorite na sljedeća pitanja:

- / Što Biblija kaže o tim riječima?
- / Kako se ponašaju ljudi u vijestima?
- / Slaže li se Bog s onime što se događa?
- / Bi li Isus reagirao na isti način?
- / Što mislite, što bi Isus pomislio ili rekao nakon što je video vijesti?
- / Možete također smisliti vlastita pitanja!

Primjena

Analiziranje onoga što čitamo i primamo svaki dan (tijekom otprilike sedam sati prema svjetskom prosjeku) vrlo je važno. Naši životi kao ponovno rođeni kršćana moraju biti vođeni time što Bog kaže. Ako ne vjerujemo Njegovoj riječi, obećanjima i odlukama, ništa neće imati smisla. Dobro je trenirati naš um da analizira svaki unos koji primamo i uspoređuje ga s Božjom riječju. Salomon je došao do tog zaključka na kraju svoga života. Znati mnogo stvari nevažno je ako nemamo Božju mudrost.

7

NIŠTA OSIM

KLJUČNI TEKST:
PROPOVJEDNIK 8,1 – 9,12

Jučer

**Uživajte u dobim trenucima
kako dolaze i razmišljajte o lošima.
Oba su djelo Božje.
Nikad ne znaš što
će ti se dogoditi.**

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 7,14 – VA)

Salomon skida sa svijeta njegovu otmjenu šminku, tako da možemo početi graditi nešto čvrsto od naše površne stvarnosti. Navikli smo da povijest „ukrašavaju“ oni na vlasti, oni koji su si zapravo mogli „priuštiti šminku“ i koji su s prezirom jasno stavili do znanja masama da je njihov glamur nedostižan te da moraju prihvati svoj skromni život. Zanimljivo, danas radije izbjegavamo sami sebe u poboljšanoj virtualnoj stvarnosti umjesto da se suočimo sa svojim svakodnevnim svijetom.

Moram reći da su „bore lijepe“¹ jer impliciraju mnogo više nego što mislimo ili zamišljamo. „Bore“ sramote tinejdžere koji vide novi prištić na svom licu, stigmatiziraju one koji pate od hipotireoze pod diktaturom „savršene težine“ i tjeraju one koji vide svoje „visoko čelo“ da opsesivno traže pravu periku. „Bore“ su promjenjive i, prema definiciji, nezadovoljavajuće. Rubensove Tri gracie (slika flamanskoga slikara Petera Paula Rubensa, op. prev.) bile bi tako frustrirane da su shvatile da – nakon što su uložile toliko izvanrednih napora da nakupe celulit – imaju „višak“ ljestvica. Ali „bore su lijepe“ jer nas smještaju u stvarnost u kojoj možemo početi rasti.

Salomon opisuje površnost kako bi nam pomogao na našem putu samospoznaje.

BORE SU LIJEPE.

**POVRŠNOST NAS ZAVODI,
ALI DUBINA—U KRISTU—
OMOGUĆUJE NAM DA
DOŽIVIMO PRAVU
LJUBAV.**

Danas

Don Quijote nije bio osvajač; on je bio poražen. Ali u svom porazu, pokazao je, kako nas je podučio Cervantes, da je „jedina stvar koja nam preostaje suočeni s ovim neizbjegnim porazom zvanim život pokušati ga razumjeti“.²

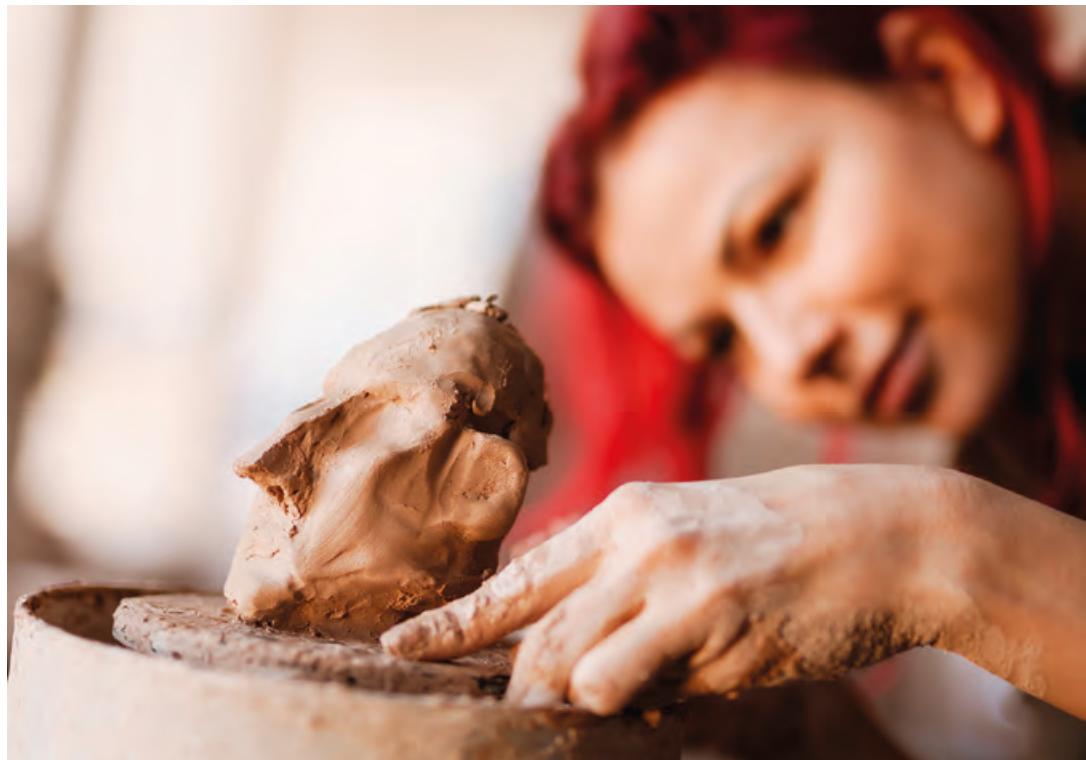
FILOZOF

Godine 1992. Rigoberta Menchú Tum osvojila je Nobelovu nagradu za mir. Ta žena porijeklom iz K'iche' naroda iz Gvatemale uspjela je prijeći granice bola, marginalizacije i ništavila kako bi odrasla kao osoba. Ovo je jedna od njezinih pjesama:

Prešla sam granicu s dostojanstvom. Moja je vreća puna toliko stvari iz ove kišne zemlje: nosim tisućljetna sjećanja na Patrocínio, caites (kožne sandale, op. prev.) koji su se rodili sa mnom, miris proljeća, miris mahovina, nježnosti kukuruznog polja i slavne žuljeve svoga djetinjstva. Nosim šarenu haljinu za zabavu kada se vratim. Nosim kosti i ostatke kukuruza. Da, nosim! Ova vreća vratit će se kući, bez obzira na sve.³

Iz svojih sjećanja izvukla je najbolje i odlučila zaboraviti ostatak—ostaviti sve to iza sebe—jer ne smijemo dopustiti da budemo paralizirani prividnom prazninom života. Površnost nas zavodi, ali dubina—u Kristu—omogućuje nam da doživimo pravu ljubav. Zato, možemo, i moramo, suočiti se s stvarnošću, ako želimo prevladati.

Sutra

To je to!

MLADA OSOBA PORAŽENA ŽIVOTOM

Dragi Teofile (ili Ljubljeni od Boga)⁴,

Nadam se svim srcem da si dobro dok čitaš ovo pismo. Teo, prošlo je mnogo vremena otkako nisam vidio svjetlucanje u tvojim očima; ne smiješ se puno i izgledaš tužno. Znam da si prošao mnogo toga.

Ponekad mislim da si pogrešno shvatio stvari; one stvari koje te povređuju sprječavaju te da vidiš horizont. Ipak, i dalje inzistiram na tome da pogledaš gore, i to i odozgo (za to će ti trebati tvoja mašta). Moraš gledati stvari drugačije. Na kraju dana, ti nisi odgovoran za Otkupljenje. Već si uložio cijelo svoje srce u to i to je dovoljno da te Gospodin pogleda i bude zadovoljan.

Znam da voliš Riječ i da joj pristupaš sa željom da saznaš što se Bogu sviđa i da dopustiš da ti promijeni život, iz dana u dan. Stoga ti želim dati dar: želim ti razotkriti dio sadržaja koji će ti donijeti mir i omogućiti tvojim očima da vide stvari na nov način. Mnogi ljudi čitaju Knjigu propovjednika iz njezine naizgled pesimistične perspektive. Pristupaju tekstu ne videći širu sliku. Propovjednik opisuje sedam glavnih problema ljudske prirode, ali tu se ne zastavlja; nudi rješenja.

SAMO ČINJENJE

NIJE TOLIKO

VAŽNO KAO

ŽELJA DA

NASTAVIMO

DOPRINOSITI.

1 / **Rad.** Prvo i osnovno, jasno je da su i ljudski rad i ljudski napor uzaludni (1,12 – 2,22). Tekst nam nudi život. Nema ničega boljega na ovom svijetu nego tražiti vitalnost. Salomon nas podsjeća da je od vitalne važnosti vidjeti pozitivno u onome što radimo, iako samo činjenje nije toliko važno kao želja da nastavimo doprinositi. Taj stav vitalnosti, objašnjava tekst, ima samo jedan izvor: Boga. Na kraju, Bog je taj koji vraća stvari na svoje mjesto kada ljudi stave sebe na pravo mjesto: pred Jahvu. Teo, kada se postaviš pred Boga i uživaš u životu koji je On stavio u tvoje srce, bit ćeš sretan. Pogledaj iznad prepreka i izvrši misiju; uživaj u misiji!

2 / Prilike. Tekst nas poziva da priznamo da ne znamo Božje namjere; ne znamo zašto On i dalje dopušta zlo u svijetu (3,1-15). Postoji vrijeme za sve, a uživajući u svakom vremenu, prilazimo Njegovoj veličini.

Nauči prepoznavati prilike koje ti život nudi. Neke od njih bit će jasno pozitivne; prihvati ih s pozitivnošću. Druge će izgledati negativno; prihvati ih s pozitivnošću. Taj je stav božanski.

Mi, u stvarnosti, ne možemo promjeniti Božje planove. Zapravo, da ih znamo sve u detalje, odobrili bismo ih sve jer su najbolja opcija. Zahvaljujući Isusu, znamo da je Bog bog beskrajne ljubaznosti, i ne možemo ni zamisliti stvari koje nam priprema. Moramo prihvati da je ovaj život kratak i da je smrt neizbjegna. No, Teo, ne moramo se brinuti jer imamo obećanje života izvan toga, u vječnosti. Pogledaj prema desnom horizontu i pronaći ćeš mir.

3 / Pravda. Propovjednik se suočava s nepravdom koju vidi u ovom svijetu (3,16-22). Zanimljivo je da se Salomon udaljava od situacije govoreći „tamo“; ne identificira se s društvenom stvarnošću koja ga okružuje. Međutim, vjeruje da će doći vrijeme kada će Bog sve staviti na svoje mjesto, vrijeme kada će „pod suncem“ postati „ovdje“.

4 / Objektivizacija. Tekst tvrdi da ljubav prema bogatstvu nije korisna (5,9-19). Stvari se ne mogu smiješiti; one su stvari. Ljubav prema neživim stvarima neće proizvesti ništa osim pasivnosti i praznine. Ljudi se smiješe; oni su ljudi! Ljubav prema živim stvarima proizvest će kretanje i cjelovitost. Propovjednik tvrdi da, bez obzira na to što imamo, trebamo svoje srce povjeriti Bogu, koji je Davatelj svega toga.

Teo, nikada se ne brini za stvari jer te nikada neće zadovoljiti i nećeš naći ništa osim nemira. Pobrini se za ljude. Prvo Bog, a zatim ostatak svijeta.

5 / Uzori. Ljude je teško shvatiti (8,10-15). Čini se da su grešnici uzori, suprotno pravednicima, koji se pogrešno označavaju kao lijeni, radikalni ili ekstremni. Zli imaju uspjeha, dok dobri ljudi imaju problema. I mrzimo to; to čini naše žive gorkima. Pa, ta reakcija, koja je sasvim prirodna, trebala bi biti nadvladana dozom slavljenja, jer hvaleći Boga radosti, ističemo druge uzore.

Teo, mi smo kršćani, pa ne bismo smjeli reagirati prema tome što drugi rade, već prema svojim principima. Volićemo jer živimo u ljubavi, ljubazni smo jer smo inspirirani ljubaznošću, radosni smo jer vjerujemo u radost. Na taj način suprotstavljamo „uzore“ našem Uzoru, i činimo to s veseljem.

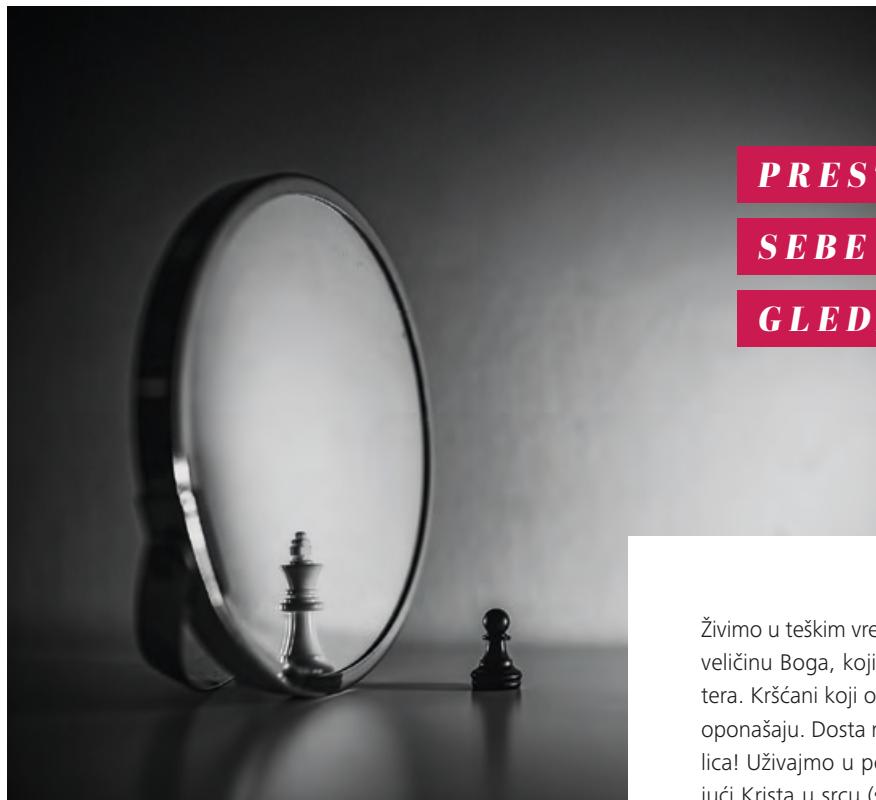

NIKADA SE NE BRINI ZA

STVARI JER TE NIKADA NEĆE

ZADOVOLJITI I NEĆES NAĆI

NIŠTA OSIM NEMIRA.

PRESTANI GLEDATI

SEBE I POČNI

GLEDATI NJEGA.

6 / Vječnost. Iz naše perspektive, na putu smo prema našoj konačnoj destinaciji (9,1-10). Bilo da vjeruješ ili ne, naša prva egzistencijalna granica jest smrt. Živjeti s tom činjenicom znači živjeti u stvarnosti, dijeliti stvarnost i znati kako se suočiti s njom. Kako? Sa stavom vječnosti. Pravo povjerenje u Boga (i to smo već mnogo puta rekli) nadmašuje smrt, ali (i to ne kažemo dovoljno) to povjerenje mora već staviti vječnost u naša srca jer Božje kraljevstvo već je ovdje. Zato nas Salomon poziva da uživamo u onome što dolazi, počevši od danas.

7 / Radost. Propovjednik nas ohrabruje da prakticiramo radost jer je ljudski život kratak (11,7 – 12,7). Pozitivan stav, kaže Salomon, mora započeti „prije...“ Prije nego što ostarimo, prije nego što obolimo, prije nego što se osjećamo slabi, prije nego što ne možemo više pjevati, prije nego što se prah vrati u zemlju. Moramo doživjeti radost koja proizlazi iz moralne ravnoteže te iz fizičke mladosti i mladosti u ponašanju.

Teo, gorčina ne odražava Kristov karakter. Istina je da je On patio kao nitko drugi, ali naučio je, iz dana u dan, pronalaziti radost u svom Ocu, smiješiti se u svakom trenutku jer je znao u koga vjeruje. Ne tražim od tebe da budeš minimalist; tražim od tebe da naučiš živjeti s nadom „prije“ nego što dođu dani velike boli i tame.

Živimo u teškim vremenima i potrebni su nam kršćani koji pokazuju veličinu Boga, koji su iskusili zadovoljstvo Kristova pravog karaktera. Kršćani koji odražavaju radost na način koji tjera druge da ih oponašaju. Dosta nam je tmurnih lica! Dosta nam je namrgođenih lica! Uživajmo u postojanju Boga u nama (sa uzbudnjem); imajući Krista u srcu (sa radošću); imajući Duha koji prebiva u nama (s ohrabrenjem); cijeneći svaki trenutak (s oduševljenjem); slaveći naše prijatelje (s veseljem); nudeći rješenja (s olakšanjem) i neka to svi saznaju (s veseljem).

Ništa? Nimalo! Sve! Teo, kako da to kažem? Prestani gledati sebe i počni gledati Njega. Zar ne želiš oponašati Njega?

Podijelio sam to s tobom jer te volim i želim da rasteš u Isusu Kristu.

Šaljem ti velik zagrljav!

MOLITVA DANA

Dragi Oče,
kada se čini da ništa nema smisla, podsjeti me da si
Ti moje sve. Hvala Ti za stvarnost Tvoje ljubavi. Neka
Tvoja ljubav izbriše sve što je lažno u mom životu,
kako bih mogao živjeti istinski smislen život u Tebi...

PITANJA

- ❶ Što vas se najviše dojmilo u današnjem čitanju? Zašto?
- ❷ „Bore su lijepe.“ Što vam ta izreka govori u svjetlu današnjega čitanja?
- ❸ Kaje su ključne pouke za vas iz svakog odlomka pisma Teu?

- a. Rad _____
- b. Prilike _____
- c. Pravda _____
- d. Objektivizacija _____
- e. Uzori _____
- f. Vječnost _____
- g. Radost _____

- ❹ „Gorčina ne odražava Kristov karakter.“ Što vas točno iskušava da budete gorki ili da se ponašate gorko prema drugima? Kako vam Isusov primjer pomaže da se nosite s tim situacijama?

ZARONITE DUBLJE

- Pročitajte:** Propovjednik 8,1. U kakvom je to proturječju s atmosferom u Propovjedniku 7,25-29?
- Pročitajte:** Propovjednik 8,2-5. **Sažmite** što nas to uči o ispravnom stavu prema vlasti.
- Pročitajte:** Propovjednik 8,6-9. Koja su ljudska ograničenja ovdje istaknuta?
- Pročitajte:** Propovjednik 8,10-13. Propovjednik se vraća konceptu onih koji se boje Boga. U 3,16, 4,1 i 5,8 već je ukazao na to da ljudi ne dobivaju uvijek ono što zaslužuju u ovom životu. Koje je Propovjednikovo rješenje na stvarnost da ponekad izgleda da zlo prevladava i da se loše stvari događaju pravednima? Kako dolazi do tog rješenja? Kakav bi trebao biti naš odgovor na to?⁵
- Pročitajte:** Propovjednik 9,7-9. Kako bismo trebali živjeti u svjetlu činjenice da je smrt stvarnost?
- Razmislite.** „Mi se nismo usredotočili na vidljivo, nego na nevidljivo, jer ono što se vidi je prolazno, a ono što se ne vidi jest vječno.“ (2. Korinćanima 4,18 – SHP)
- Razmislite.** „Zli mogu griješiti masovno – stotinu puta – a ipak živjeti dug život. To je zaista zbumujuće ako je Bog dobar i pravedan i ako zaista upravlja svemirom. Ipak, Kohelet (Propovjednik, op. prev.) protivi se zaključku da se zloča isplati. Nastavlja tvrditi da će biti bolje onome tko se boji Boga nego onome tko se ne boji (8,12.13), a izričito kaže da dani zlih 'neće se produžiti kao sjena', čime se vjerojatno misli da je život zlih prolazan i nestalan te ne trajeugo.“⁶
- Molite se.** Napišite molitvu kao da pišete pismo Bogu, slijedeći strukturu Teova pisma u današnjem čitanju:

- a. Rad _____
- b. Prilike _____
- c. Pravda _____
- d. Objektivizacija _____
- e. Uzori _____
- f. Vječnost _____
- g. Radost _____

OSOBNI IZAZOV

Djela ljubavnosti

Cilj ovoga osobnog izazova jest potaknuti uzajamnu podršku i dijeljenje pozitivnih stavova temeljenih na radosti, ohrabrenju i povjerenju u Boga koji pomaže drugima koji prolaze kroz teškoće. Dakle, prijedlog je da tijekom cijelog tjedna činite mala djela ljubavnosti za nekoga oko sebe, bilo iz škole, s posla, iz crkve ili iz obitelji. Također, pokušajte činiti djela ljubavnosti u različitim područjima; to će vam pomoći da budete svjesniji potreba drugih ljudi. Na primjer:

- ✓ *Djela ljubavnosti povezana s društvom:* posjetite nekoga, nazovite nekoga, odvedite prijatelja liječniku da ne ide sam...
- ✓ *Djela ljubavnosti povezana s uslugama:* pročitajte priču djetu, surađujte s ADRA-om, očistite stepenice ispred svoje kuće...
- ✓ *Djela ljubavnosti povezana s malim gestama:* podijelite slatkische s kolegama iz razreda ili s kolegama na poslu, napravite oznaku za knjigu s biblijskim stihom za svoje prijatelje iz subotnjoškolskog razreda, kupite suvenir za člana obitelji kada ideš na putovanje...
- ✓ *Djela ljubavnosti povezana s riječima:* pohvalite dobar rad svojih kolega, napišite pismo zahvale bivšem učitelju, recite „oprosti“ kada pogriješite...

Evo glazbene podloge za ovaj izazov:

Soundtrack 7

<https://bit.ly/WOP25Soundtrack7>

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: PISMO

Materijali: Materijali za pisanje.

Opis aktivnosti

Napišite si pismo i pročitajte ga za godinu dana.

Zamislite da možete dati savjete i riječi ohrabrenja svom budućem ja. Što biste rekli? Što biste željeli postići dotad? Gdje biste voljeli biti? Koje biste osobne izazove voljeli svladati dotad?

Primjena

Salomon razmatra i piše o nekoliko velikih problema ljudske naravi, ali nije da ih on samo opisuje; on također nudi rješenja. Kad god prođete kroz teško ili loše vrijeme, sjetite se da je Biblija puna podsjetnika na izdržljivost, strategije koje su funkcionalne u prošlosti, a koje možete primijeniti danas, te poruka nade i otpornosti koje će vam pomoći da nastavite dalje.

AKTIVNOST 2: BRIGA O SEBI – „PROPOVJEDNIKOV SPA“

Materijali: Materijali za pisanje, ljepljive bilješke, mobilni telefoni, voda i čaj, instrumenti... i kreativnost!

Opis aktivnosti

U ovoj aktivnosti uživat ćete u nekoliko aktivnosti brige o sebi u wellness centru „Propovjednikov SPA“.

Napravite nekoliko grupa. Svaka grupa mora smisliti aktivnost brige o sebi koju može ponuditi, a koja će pružiti osobne i duhovne koristi. Kada ste spremni, prođite kroz različite SPA stanice (provodite oko 5 minuta na svakoj stanicici).

Evo popisa predloženih grupa i aktivnosti za ovaj trenutak brige o sebi:

- / grupa za masažu u lancu
- / grupa biblijskih stihova
- / grupa za pripremu čaja i dijeljenje onoga što nam se najviše svđa kod Isusa
- / grupa za glazbu
- / grupa dizajniranja online kršćanskih naljepnica
- / grupa narukvica prijateljstva.

Primjena

Osobna i duhovna briga o sebi tema je koja se pojavljuje u Bibliji. Pronalaženje različitih trenutaka i društvenih aktivnosti koje su pozitivne u našim životima može biti zabavno i iscjeljujuće. Pomolite se Bogu i tražite od Njega kreativnost kako biste stvorili pozitivne rutine brige o sebi koje su ispunjujuće i pomažu vam da se približite Njemu.

KLJUČNI TEKST:

PROPOVJEDNIK 11,7 – 12,14

Početno pitanje

Kada biste imali samo šest mjeseci života i neograničene resurse, što bi bilo na vašoj listi želja – mesta koja biste posjetili, stvari koje biste napravili, osobe koje biste željeli vidjeti?

.....

**MOŽDA DUHOVNE STVARI
PREVIŠE KOMPPLICIRAMO
POVRŠNIM STVARIMA.**

Jučer

**Na kraju dana, poruka je ovo:
Sve je rečeno i učinjeno. Poštuj Boga,
čuvaj Njegove zapovijedi,
jer je to bit svakog čovjeka.**

PROPOVJEDNIK

(PROPOVJEDNIK 12,13 – VA)

Volio bih biti u toj klasi (tako si zamišljam ovaj posljednji dio Propovjednikove propovijedi). Sjedio bih pored najmudrijeg čovjeka u povijesti, očekujući da on sažme sve to znanje i životno iskustvo.

Pregledavajući svoje bilješke, primjećujem da su i drugi obrazovani ljudi govorili o mudrosti. Job je izjavio: „Mudrost je poštovati Gospodara Boga, a znanje ima onaj koji se kloni zla.“ (Job 28,28 – VA)

Psalmist je to potvrdio: „Početak mudrosti je poštovanje prema Jahvi; svi koji prakticiraju Njegove zapovijedi znaju to; On zaslužuje biti hvaljen u svakom trenutku.“ (Psalm 111,10 – VA)

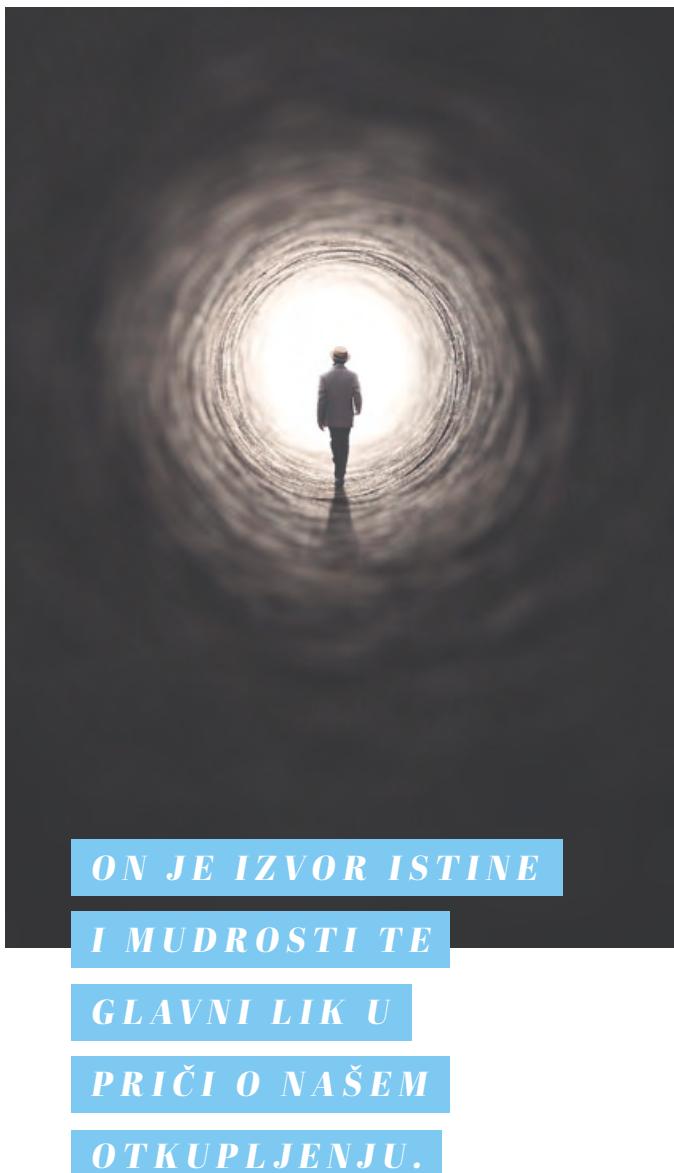
Sam Salomon nekoliko je puta govorio o tome kada je sastavljaо neke izreke. Prvo je rekao: „Početak je mudrosti poštovanje prema Jahvi; luđaci preziru mudrost i pouku.“ (Izreke 1,7 – VA) A zatim je izjavio: „Poštovanje prema Jahvi početak je mudrosti, a razumijevanje Svetog, razum.“ (Izreke 9,10 – VA)

Dakle, kada je rekao: „Na kraju dana, ovo je poruka: Sve je rečeno i učinjeno. Poštuj Boga, čuvaj Njegove zapovijedi, jer je to bit svakog

čovjeka“ (Propovjednik 12,13 – VA), nisam se iznenadio. Mudri ljudi slažu se da je poštovanje Boga prvi korak u održavanju ispravnog odnosa s Njim. I kao rezultat tog poštovanja, postaje prirodno slijediti Njegove savjete. Ta dva čimbenika čine ljude cijelima. Zašto? Jer poštovanjem Boga odnosimo se prema Njemu onaku kakav jest, kao osoba. Počinjemo s odnosom ja – ti umjesto ja – to.¹ Mi zamjenjujemo nešto za Nekoga. A kada Ga upoznamo, ostalo dolazi prirodno.

Možda ta stvar zvana religija nije toliko teška. Možda duhovne stvari previše komplificiramo površnim stvarima. Kao što je Isus rekao, to je jednostavno kao voljeti Boga i voljeti druge (Matej 22,37-40).

Danas

***Istina koja ljude
oslobada uglavnom je ona
koju ljudi ne žele čuti.²***

FILOZOF

Koncept Boga koji netko ima varira ovisno o vjerskoj tradiciji u kojoj je odrastao. Za katolika, Bog je tvorac svemira, beskrajna ljubav i izvor istine i dobra. Za muslimana, Bog je jedino biće koje je dostoјno obožavanja i poslušnosti, milostiv i suošćajan. Za protestantskog kršćanina, Bog je ljubazan i zaštitnički raspoložen, uvijek prisutan i spreman slušati i pomoći. A za adventista? Osim onoga što druge denominacije kažu, Bog je shvaćen kao figura moralne i duhovne vlasti, koja vodi i štiti svoje sljedbenike. U vremenima nevolje ili nesigurnosti obraćamo se svojoj vjeri u Boga kako bismo pronašli utjehu i nadu. Molimo se, razmišljamo i tražimo vodstvo kako bismo se suočili s izazovima života i našli smisleniji cilj. Bog je izvor inspiracije i snage za mnoge koji nalaze utjehu i značenje u svom odnosu s Njim. On je izvor istine i mudrosti te glavni lik u priči o našem otkupljenju. On je osovina koja sve povezuje. On je Netko koga jasno možemo vidjeti u Isusu. U tom trenutku postajemo Njegovi i ništa postaje sve; postajemo cijeloviti u Njegovu spasenju. Ovo kaže Ellen G. White:

Religija se sastoji u tome da činimo riječi Kristove; ne da činimo kako bismo zaradili Božju naklonost, nego zato što smo, iako nedostojni, primili dar Njegove ljubavi. Krist stavlja spašenje čovjeka ne samo na ispunjavanje, nego na vjeru koja se manifestira u djelima pravednosti. Od Kristovih sljedbenika očekuje se da čine, a ne samo da govore. Djelima se gradi karakter. „Svi koje vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji.“ (Rimljani 8,14) Nisu to oni čija su srca dotaknuta Duhom, nisu to oni koji s vremenom na vrijeme popuštaju Njegovoj moći, već oni koji su vođeni Duhom, ti su sinovi [i kćeri] Božji.³

Takav Bog zaslužuje naše poštovanje i, naravno, našu poslušnost. Znamo da je On toliko dobar da se sa zahvalnošću stavljamo u Njegove ruke.

Sutra

Dostojanje Jaganjac!
Dostojanje Jaganjac!

MLADA OSOBA U OBOŽAVANJU

Ovo se nije dogodilo samo Salomonu, već i многим drugim ljudima. Zanimljivo je da najinteligentniji ljudi na svijetu na kraju svojih života razmišljaju slično kao Propovjednik. Sokrat je popularizirao izreku: „Znam da ništa ne znam“, a mi to još uvijek govorimo danas. Toma Akvinski, jedan od najvećih teologa koji su hodali ovom Zemljom, rekao je ovo o vlastitom znanju: „Omne foenum“ (latinska izreka koja znači: „Sve je slama“). Drugim riječima, ono što je on znao nije bilo mnogo. A što je rekao Einstein? Rekao je: „Želim znati kako je Bog stvorio ovaj svijet. Ne zanima me ovaj ili onaj fenomen, spektar ovog ili onog elementa. Želim znati Njegove misli; ostalo su samo detalji.“⁴ Kako spektakularna rečenica! Detalji nas sprječavaju da vidimo ono što je zaista važno. Marilyn Vos Savant opisivali su kao najinteligentniju ženu koja je ikada živjela. Smatra se da su ovo njezine riječi: „Najveći uspjeh nije biti najpametniji, već biti najmudriji.“⁵ Zanimljive slučajnosti, zar ne?

Kada shvatimo da „ništa ne znamo“, Bog je tu da nam pomogne razumjeti nešto. On se otkriva u našem najdubljem biću. Kao što je psalmist rekao: „Ti želiš vjernost u nutrini mog bića, mudrosti me učiš u dubini srca.“ (Psalom 51,6 – SHP) Bog voli komunicirati s nama „u detaljima“ i želi da budemo „mudri“ iznad granica našeg IQ-a. „Jer, BOG je taj koji daje mudrost, iz njegovih usta dolaze znanje i razumijevanje.“ (Mudre izreke 2,6) Kada vidimo da je ono što ovaj svijet nudi – sa svojim bogatstvima i iluzijama – slama, shvaćamo da to nije ništa u usporedbi s onim što Bog ima pripremljeno za nas. To je ono što je Daniel shvatio kada je razmišljao o sudu: „Odmah se rasulo sve željezo, glina, bronca, srebro i zlato. Bili su kao pljeva na gumnu koju ljeti raznese vjetar. Ništa od njih nije ostalo. A stijena,

KADA SHVATIMO DA

„NIŠTA NE ZNAMO“,

BOG JE TU DA

NAM POMOGNE

RAZUMJETI

NEŠTO.

koja je udarila u kip, postala je velika planina koja je prekrila cijelu zemlju.“ (Daniel 2,35 – SHP) Na kraju će površno nestati i novi svijet izroniti će iz dubine Kristove žrtve.

U trenutku duboke introspekcije možete osjetiti da ništa nije vrijedno toga. Ankloznost zbog vremena ili posla; influenci koji se iscrpe na najmanji pritisak; višak informacija koji je infoksičan; generalizi-

MOLITVA DANA

rana društvena nepravda; praznina uživanja u užitku radi užitka, što vodi u objektifikaciju... Osjećamo da ništa od toga nije vrijedno. To je istina! Ali je li ništa vrijedno? Jedna stvar jest: gledati u Isusa. U Isusu nalazimo nadu i mir, istinu i mudrost, pravdu i otkup, puninu radosti i ispunjavajući odnos.

Salomonova posljednja lekcija (ona u kojoj nas je naučio da je najvažnija stvar vjerovati u Boga poštujući Ga i slušajući Ga te pridržavajući se Njegovih savjeta) završava prvom Isusovom lekcijom, „kamenom“ koji već stoljećima raste u našim srcima, u Mateju 5,3-11. Ako je Salomon bio mudar, što možemo reći o Isusu (Izvoru svake mudrosti)! Dopustite mi da usvojam stil generacije Z jer je ova lekcija vrijedna; svi to moraju znati:

Blago „nevaljalcima“ jer oni su pravi građani Kraljevstva nebeskog.

Blago „tmurnima“ jer će oni imati dobar vibe.

Blago „opuštenima“ jer će naslijediti Novi svijet.

Blago „gladnima“ za pravednošću, jer će se siti nahraniti.

Blago „zaljubljenima“ jer će biti BAE.

Blago „nevinima“ jer će jasno vidjeti Boga.

Blago „praktičarima hyggea“ jer će biti nazvani Božjom djecom.

Blago „zlostavljanima“ zbog zakonitosti, jer oni su pravi građani Kraljevstva nebeskog.

Blago vama kada vas trolaju, otkazuju i mrze zbog mene.

Nema kerefaka! Ostanite živi i LOL. Nebo FTW!⁶ Sjetite se da je u prošlosti i naša obitelj bila zlostavljana na isti način.

Godinama kasnije Jakov će shvatiti da je Njegova poruka bila ispunjena mudrošću s neba jer „mudrost, koja dolazi odozgo, od Boga, čista je i miroljubiva, blaga i popustljiva. Ona je puna milosti, a njezini su plodovi dobra djela. Ona je pravedna i iskrena. Mirotvorci siju sjeme mira i žanju plod ispravnog života.“ (Jakovljeva 3,17.18 – SHP) Salomon to nije mogao bolje reći.

Tko god da si, bezvrijedan (netko u potrebi), tmuran, opušten, gladan, zaljubljen, nevin, praktičar hyggea (graditelj mira) ili zlostavljan, imaš pristup najboljemu što ovaj svijet nudi dok čekaš Novi svijet: istinskoj sreći – sreći u Kristu.

Pozivam te da nadvladaš ispraznosti ovoga svijeta i živiš puninom života u Kristu. Što misliš? Fino, zar ne?

Dragi Oče,
želim živjeti smislen život. Želim poštovati Tebe i čuvati
Tvoje zapovijedi. Dostojan si moje pohvale. Daj mi
mudrost koja je čista, miroljubiva, blaga, nepristrana,
iskrena, puna milosrđa i dobrih plodova...

POZIVAM TE

DA NADVLADAŠ

ISPRAZNOSTI OVOGA

SVIJETA I ŽIVIŠ

PUNINOM ŽIVOTA

U KRISTU.

PITANJA

- ❶ Što vas se najviše dojmilo iz današnjega čitanja? Zašto?
- ❷ Salomonov krajnji savjet jest da „poštujemo Boga i čuvamo Njegove zapovijedi“ (Propovjednik 12,13 – VA). Što mislite o tome? Kako to utječe na vašu definiciju onoga što religija znači (vidi Jakov 1,27; 2,14-17 i 3,17.18)?
- ❸ „Istina koja ljudi čini slobodnima najčešće je ona istina koju ljudi radije ne bi čuli.“ (Zygmunt Bauman) Što mislite o toj izjavi?
- ❹ Ovo je naše posljednje poglavlje. Koje su vaše ključne spoznaje s ovog putovanja kroz Knjigu propovjednika?

ZARONITE DUBLJE

1. Pročitajte: Propovjednik 11,7 – 12,7.

- a. Što bi nas trebalo motivirati da prihvativimo mudrost?
- b. Što je ispravno radovanje ili uživanje u životu?
- c. Usredotoči se na Propovjednika 11,9.10. U kakvu je odnosu njegova poruka s 2. Korinćanima 5,10; 7,1 i Kološanima 3,5-14? Koji su vaši zaključci?

2. Pročitajte: Propovjednik 12,13.14.

- a. Kako Propovjednik 12,13 nadograđuje, pojačava ili učvršćuje raniju poruku Propovjednika 3,14, 5,7 i 7,18?⁸
- b. Koji je konačni zaključak Propovjednika? **Parafrazirajte** (sažmite vlastitim riječima).
- c. Koje su najvažnije poveznice između poruke Propovjednika 12,13.14 i poruke cijele Biblije?⁹

3. Istražite riječ prevedenu kao „strah“ (Božji) u Propovjedniku 12,13. Koristite se biblijskim rječnicima i komentarima ili pitajte svog mentora ili pastora za pomoć.

- a. **Razmislite** o sljedećim objašnjenjima izraza „strah Božji“ preuzetima iz Biblijskog adventističkog komentara:
 - Ponovljeni zakon 4,10: „'Strah' od Boga znači poštovati Ga s dubokim i pobožnim respektom (Izlazak 19,10-13; 20,20) i imati pravi odnos prema Njegovoj volji (Ponovljeni zakon 8,6; Izreke 3,7; Propovjednik 12,13; Izajia 11,2.3; 33,6).“
 - Ponovljeni zakon 6,2: „Hebrejska riječ 'strah' znači 'diviti se', 'poštovati', 'častiti'.“
- b. **Razmislite.** Uzimamo li Boga „za ozbiljno“? Kada Ga ne možete razumjeti, bojite li Ga se i dalje? Jer ili ćete se bojati Stvoritelja ili stvorenja; potrebno je veće strahopostovanje da bi se otklonilo manje strahovanje. Bog je Bog, a mi nismo. Bojte Ga se bez užasa; bojte Ga se s čašću i poštovanjem. Bojte Ga se – i činite što On kaže. Kao što je sa strahom, tako je i s vjerom: „Vjera je mrtva bez djela.“ (Jakovljeva 2,26) Uzimamo li Boga „za ozbiljno“? Ako da, držat ćemo Njegove zapovijedi. I ozbiljno ćemo shvatiti ono što je rekao o Isusu. Bog je sam s neba izjavio: „Ovo je moj ljubljeni Sin s kojim sam potpuno zadovoljan. Njega slušajte!“ (Matej 17,5)¹⁰

4. Razmislite. „No, dok je znanje znanosti moć, znanje koje je Isus došao osobno prenijeti još je veća moć. Znanost spasenja najvažnija je znanost koju treba učiti u pripremnoj školi na Zemlji. Salomonova mudrost poželjna je, ali Kristova mudrost daleko je poželjnija i važnija. Ne možemo doseći

Krista kroz puku intelektualnu obuku; ali kroz Njega možemo doseći najviši stupanj intelektualne veličine. Iako se ne treba obeshrabrivati u nastojanju za znanjem u umjetnosti, književnosti i obrtima, učenik bi prvo trebao steći iskustveno znanje o Bogu i Njegovoj volji.“ (Ellen G. White, Counsels to Parents, Teachers, and Students, str. 19.2).

5. Pročitajte poglavla 1 do 6 iz knjige Proroci i kraljevi, koja se usredotočuju na Salomonov život i vladavinu.

- a. Možete se koristiti sljedećim obrascem da zabilježite svoje ključne spoznaje iz svakog poglavlja:
 - **Riječ.** Odaberite jednu riječ koja sažima i utjelovljuje što ovo poglavje znači za vas. (To može biti riječ koja se ističe u tekstu ili riječ koju sami smislite.)
 - **Poanta.** Sažmite u 2-3 rečenice poantu ovog poglavlja. O čemu se radi?
 - **Osoba.** Što učite o Božjem karakteru u ovom poglavljiju?
 - **Molitva.** Za što biste se željeli moliti u svjetlu ovog poglavlja?
 - **Praksa.** Koje praktične primjene nalazite u tekstu? Kako ćete ono što ste naučili primijeniti u praksi?
 - **Obećanje.** Koje obećanje/obećanja želite zapamtiti nakon što ste pročitali ovo poglavje? (Također razmotrite druge biblijske retke povezane s temom.)

6. Pogledajte druge biblijske retke koji govore o mudrosti.

Možete početi s Izrekama 1 i Jakovom 3.

- a. Koje ste druge retke našli?
- b. **Odaberite** svoj omiljeni redak (retke) i zabilježite ga (ih) na poseban način:
 - **Napravite** oznaku za knjige (bookmark).
 - **Ispišite** ga kaligrafijom.
 - **Napišite** pjesmu.
 - **Stvorite** umjetničko djelo i objesite ga na vidljivo mjesto.
 - **Napišite** ga na ogledalu u kupaonici.

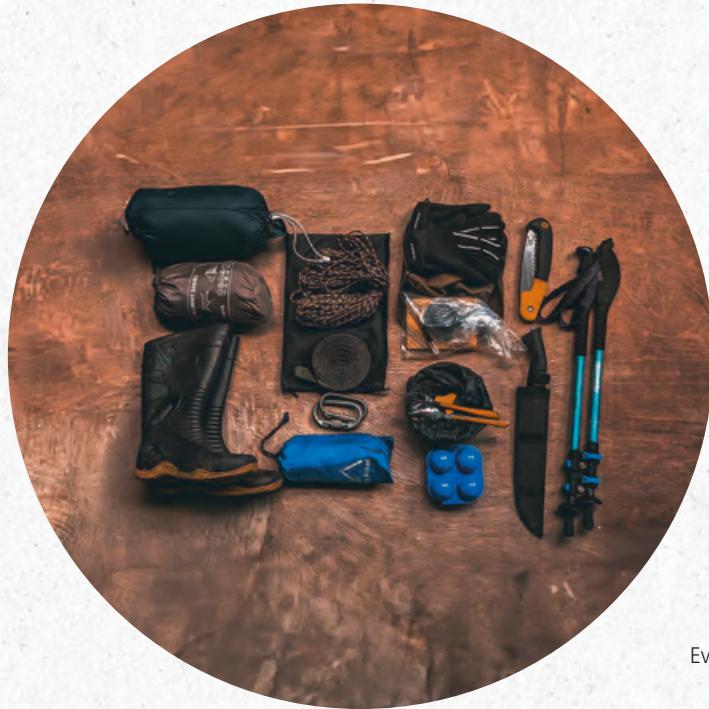
7. Molite se za svoje ključne spoznaje iz ovog proučavanja Knjige propovjednika. Razgovarajte s Bogom o tome kako želite živjeti svoj život smisleno u budućnosti. (Možete koristiti stranicu 93 za zapisivanje svoje molitve.)

OSOBNI IZAZOV

**„Još dok si mlad, sjeti se tko te stvorio.
Misli na to prije nego što dodu loši dani
i nagomilaju se godine, a ti shvatiš
da te više ništa ne veseli.“**

PROPOVJEDNIK 12,1 (SHP)

Evo popisa ideja koje možete slijediti kao završni izazov:

1. Uzmite malo vremena da pregledate sva poglavlja. Iskoristite stranicu 92 da zabilježite svoje misli kao zaključak ovog putovanja. Što vas se najviše dojmilo? Koji su sljedeći koraci za vas?

Postavite si sljedeća pitanja:

- a. Kako je Sveti Duh koristio moje proučavanje Knjige propovjednika da obogati moje razumijevanje evanđelja?
- b. U kojim aspektima svoga karaktera želim rasti kao rezultat proučavanja Knjige propovjednika?
- c. Kako sam rastao u razumijevanju Božje ljubavi i karaktera proučavanjem Knjige propovjednika?

Sada smo došli do kraja ovog proučavanja Knjige propovjednika. Bilo je to izazovno putovanje koje nas je vjerojatno natjerala da preispitamo mnoge stvari u životu. Što je doista smisleno? Što je uzaludno? Kako možemo mudro živjeti svoje životе?

Sada je vrijeme da budemo konkretni u vezi s našim sljedećim koracima. Ne udaljavajte se od ovog proučavanja bez da to učinite stvarnim i značajnim za sebe i svoju situaciju.

SADA JE SAVRŠEN

TRENUTAK DA

SE VRATITE I

DOVRŠITE TO.

2. Jeste li imali dovoljno vremena da završite sve zadatke iz dijelova Osobni izazov i Zaronite dublje? Ako niste, sada je savršen trenutak da se vratite i dovršite to. Možete čak pretvoriti osobni izazov u tjedni, mjesečni ili godišnji cilj.
3. Imali smo samo osam poglavља за proučavanje Knjige propovjednika. Možda još uvijek imate pitanja. Možda vam je potrebno ponovno proučavanje. Iskoristite neki od materijala za biblijsko proučavanje, npr. Knowing the Bible: Ecclesiastes, A 12-Week Study autora Justina S. Holcomba ili Ecclesiastes (Lifechange), The Navigators, kako biste se dublje posvetili tome. Ako vam je draže, pitajte svog pastora, prijatelja ili mentora za preporuku sličnog materijala. Važno je koristiti materijal za proučavanje kao alat koji će vam pomoći da izvučete najbolje iz teksta.
4. Razgovarajte sa svojim pastorom ili mentorom i koristite ovo proučavanje kao poticaj za organiziranje grupa za proučavanje Biblije, sesija pitanja i odgovora, predavanja, razgovora „jedan na jedan“ itd. kako biste nastavili otkrivati više o Bogu, mudrosti i značenju života. Nemojte zadržati svoja pitanja i misli za sebe. Kada ih dijelimo s drugim ljudima, rastemo.
5. Učite od mudrosti drugih.
 - a. Sada je savršen trenutak da uzmete Knjigu propovjednika i teme koje obrađuje i odvojite vrijeme za njezino čitanje, bilo samostalno, s prijateljima, s partnerom ili s bračnim partnerom. Pobrinite se da je aktivno čitate, ističući ono što vas se najviše dojmilo, i zapisujte vlastite komentare i zaključke.

Evo nekoliko prijedloga:

- W. Milton Adams, Carolyn Byers, John Metrinko, Cynthia Stigora (2010). Simply Ecclesiastes: Finding Hope When All Seems Meaningless. Simple Church Bible Study Guide. Simple Church.
- Jacques Doukhan (2006). Ecclesiastes: All Is Vanity. Nampa, Idaho: Pacific Press Pub. Association.
- Gerhard Pfandl i Ángel M. Rodríguez (2006). „Reading Psalms and the Wisdom Literature“, u: Understanding Scripture: An Adventist Approach, ur. George W. Reid, vol. 1, Biblical Research Institute Studies. Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, str. 176–178.
- Psalms, Proverbs, Ecclesiastes, Song of Songs (2022). Nampa, Idaho, Hagerstown, Maryland: Pacific Press Publishing Association; Review and Herald Publishing Association.

Kao i za sve što vidite ili čitate, primijenite Pavlov princip: „Ispitajte sve da vidite je li od Boga i što je dobro.“ (1. Solunjanima 5,21) Sami donesite zaključak o ovoj važnoj temi, moleći se za vodstvo Svetoga Duha.

- b. Osim knjiga, možete slušati i podcreste, propovijedi itd. o toj temi. Evo nekoliko primjera:
 - Podcast: „The Professor’s Disillusionment“, Gospel In Life, autora Timothyja Kellera. Dostupno na: <https://podcast.gospelinlife.com/e/the-professor-s-disillusionment/>
 - Podcast: „Hevel“, by Bible Project. Dostupno na: <https://bibleproject.com/podcast/ecclesiastes-part-1-hevel/>
6. Koja (teška) pitanja trebate postaviti sami sebi kao rezultat ovog proučavanja? Učinite to sada.

AKTIVNOSTI

AKTIVNOST 1: URBANA PLEMENA

Materijali: Materijal za pisanje.

Opis aktivnosti

Urbana plemena kulturni su pokreti, obično mladi, koji dijele modni stil, jezik i niz navika i estetskih ukusa.

Za ovu aktivnost podijelite se u grupe. Svaka grupa istražit će karakteristike trenutnih urbanih plemena i klasificirati ih kao pozitivna ili negativna.

Kada završite s tim, razmislite o sljedećem:

- ✓ Vjerujete li da bi se mladi kršćani mogli smatrati urbanim plemenom?
- ✓ Koji su pozitivni aspekti „plemena“ mladih kršćana?
- ✓ Postoji li nešto negativno što bi se moglo poboljšati?
- ✓ Postoji li neki pozitivan element iz drugog urbanog plemena koji bi mogao biti uključen u životni stil mladih kršćana? Ako da, koji?

Primjena

Prihvaćanje i pripadnost dva su elementa koja su ključna za naš razvoj. Svi volimo osjecati da „pripadamo“ nekoj grupi, da smo tamo dobrodošli. Problem je u tome što pokušaj da budemo prihvaćeni pod svaku cijenu može dovesti do toga da se prilagodimo bez razmišljanja o tome jesu li te nove navike pozitivne ili negativne. Salomon je bio svjestan toga i podsjetio nas da trebamo pomno i kritički razmotriti sve aspekte svoga života. Kada to učinimo, trebali bismo zadržati samo one navike koje nas približavaju Bogu.

AKTIVNOST 2: SOCIOGRAM

Materijali: Materijal za pisanje, fluorescentni markeri.

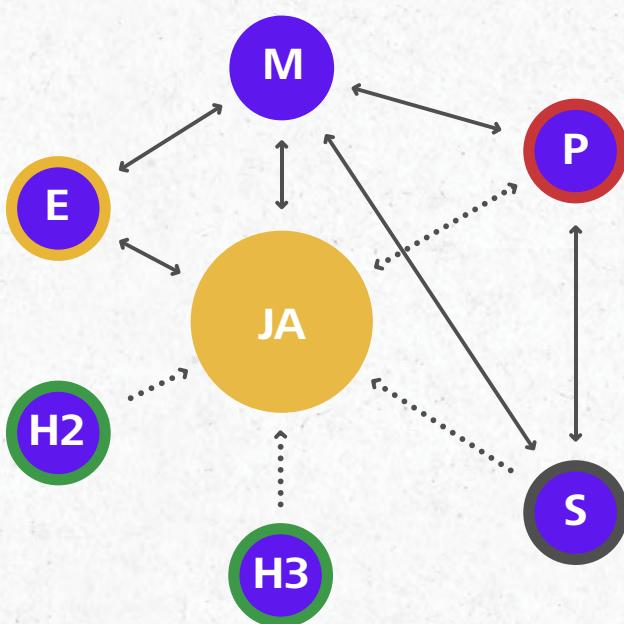
Opis aktivnosti

Sociogram je vizualni prikaz međuljudskih odnosa unutar organizacije i pomaže u razjašnjavanju postojećih socijalnih interakcija.

Svaka osoba pripremit će svoj sociogram sa šest osoba iz svoga okruženja. Slijedite upute u nastavku:

1. Nacrtajte krug u sredini koji predstavlja vas („ja“) i šest krugova oko njega koji predstavljaju svaku od osoba koje odaberete. Upišite njihova imena u krugove.
2. Povežite srednji krug („ja“) sa svakim od ostalih krugova pomoću linije. Ta linija bit će:
 - ✓ *Cvrsta*: ako je vaš odnos pozitivan.
 - ✓ *Isprekidana*: ako postoje stvari u vašem odnosu koje bi se mogle poboljšati.
 - ✓ *Strelice*: koristite strelice da označite ako jedna osoba više komunicira s drugom ili ako je odnos uravnotežen.
3. Razmislite o razini *intenziteta* svakog odnosa i predstavite to debljinom linije koja vas povezuje s tom osobom:
 - ✓ Nacrtajte *debelu* liniju ako imate intenzivan odnos.
 - ✓ Nacrtajte *tanku* liniju ako je vaš odnos povremen.
4. Kao posljednji korak, analizirajte jesu li drugi krugovi također međusobno povezani i ponovite korake sa svakim od tih krugova, ovog puta usredotočujući se na to kako percipirate te odnose.

Razmislite o svom konačnom crtežu. Što vidite? Što biste željeli promjeniti u ovoj mapi odnosa?

Primjena

Naši odnosi s drugim ljudima stvaraju društvenu mrežu koja je puna emocija i intenziteta. Logično, postoje ljudi s kojima smo bliži nego s drugima, a to smo prikazali u sociogramu. No vaš crtež još nije gotov. Sada ćete upotrijebiti fluorescentni marker kako biste obojili srednji krug („ja“). Gospodin nas je pozvao da budemo svjetlo za druge. Da „obojimo njihove živote“ i učinimo njihov život lakšim, uz radost i nadu. Neka svi naši odnosi budu ispunjeni tim autentičnim svjetлом koje dolazi od Gospodina i neka uvijek odražavamo Njegov karakter i Njegovu ljubav u životima drugih ljudi.

*„Na kraju smo.
Sve je rečeno.
Poštuј Bog a i
vrši njegove
zapovijedi jer
je to bit svakog
čovjeka.“*

Propovjednik 12,13 (SHP)

MOJE MISLI

***Koje su tvoje ključne spoznaje s ovog putovanja
kroz Knjigu propovjednika?
Kako ćeš ih primijeniti u svom životu?***

MOJA MOLITVA

**Za što se trebaš moliti sada?
Zapiši svoju molitvu**

Baš ništa – ili ipak ne
Materijal za proučavanje Knjige propovjednika.

Izvorni naslov: *Nada de nada, o no
Guía de estudio de Eclesiastés.*
©2025 Youth Department of the Inter-European Division
of the Seventh-day Adventist Church
Schosshaldenstrasse, 17, 3006, Bern, Switzerland
youth@eud.adventist.org

Napomena: Izvorni rukopis napisan je na španjolskom jeziku
i preveden na engleski. Engleska verzija teksta poslužila je
kao predložak za prijevod na sve druge jezike.

Urednik prijevoda na hrvatski jezik:

Alen Hadžiefendić

Lektura:

Selena Brkić, prof.

Dizajn:

Simon Eitzenberger @desim_design

Prijelom:

Alexandra Mora i Isaac Chía

Slike:

shutterstock.com, unsplash.com

Midjourney

Ako nije drugačije naznačeno,
svi biblijski tekstovi preuzeti su iz
Suvremenog hrvatskog prijevoda.

VA: ovo znači da je biblijski tekst preveo autor,

Víctor M. Armenteros.

Direktor mladih EUD-a:

Jonatán Tejel

Urednica i voditeljica projekta:

Alexandra Mora

Autor glavnog teksta:

Víctor Armenteros

Autori dodatnih sekcija:

Abigail Cardo, Perla Cardoso, Rut García, Alexandra Mora,
Israel Ortiz, Silvia Palos, Samuel Prieto, T. Nuria Poara,
Jennifer Zeas

Prijevod na engleski:

Alexandra Mora

**Ovaj materijal preporučuje se
za korištenje tijekom Molitvenog
tjedna za mlade 2025.**

Prvo izdanje, 2025.

Tiskanje ovog materijala odobreno je za lokalnu
upotrebu u crkvama, među mladima i u drugim
kršćanskim obrazovnim aktivnostima. Međutim,
sadržaj ovog materijala ne smije se reproducirati
u bilo kojem drugom obliku bez pisane dozvole
izdavača. Sadržaj se ne smije mijenjati na bilo koji
način. Sva prava pridržana.

KAKO ISKORISTITI OVAJ MATERIJAL ZA PROUČAVANJE

¹ Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 93 (u originalu). Preuzeto s egwwritings.org.

UVOD

¹ ChatGPT: Ja sam virtualni asistent „dizajniran za pomoć u širokom rasponu zadataka, poput odgovaranja na pitanja, davanja objašnjenja, pružanja savjeta i sudjelovanja u razgovorima o različitim temama“. <https://chatgpt.com>

POGLAVLJE 1. NIŠTA

- ¹ Sva početna pitanja preuzeta su iz *Life Under the Sun: The Unexpectedly Good News of Ecclesiastes. Leader Guide* (dostupno na: lifeway.com/lifeunderthesun), osim poglavljia 4.
- ² VA: ovo znači da je biblijski tekst preveo autor, Víctor M. Armenteros.
- ³ Male, sitne.
- ⁴ Zygmunt Bauman (2000). *Liquid Modernity*, Malden, MA: Blackwell Publishers Inc., str. 102. Zygmunta Baumana nazivaju „prorokom 21. stoljeća“. Bio je filozof neospornim talentom za definiranje našega društva.

POGLAVLJE 2. NIŠTA OSIM DIMA

- ¹ Zygmunt Bauman (2007). *Liquid Times: Living in an Age of Uncertainty*, Malden, MA: Polity Press, str. 24.
- ² Privukao pažnju, izdvojio se od ostalih.
- ³ Pitanja preuzeta iz: Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes (Knowing the Bible)*. Crossway, str. 21. Kindle izdanje.

POGLAVLJE 3. NIŠTA OSIM ISCRPLJENOSTI

- ¹ Bauman spominje Roberta Kennedyja (1968). Zygmunt Bauman (2008). *The Art of Life*, Malden, MA: Polity Press, str. 4.
- ² Sinkron: koji se događa ili postoji u isto vrijeme; istodoban, istovremen, sinkroničan.
- ³ Pojam *zeman* upućuje na specifičan i konkretni trenutak u vremenu.
- ⁴ Riječ 'et' referenca je na trenutak ili situaciju koja je pogodna za nešto.
- ⁵ Iz te se riječi izvodi jedan od ključeva razumijevanja teksta, a posebno zaključka. Iako ga mnoge verzije prevode kao „raditi“, *hepes* zapravo znači „sviđati se“, „ugoditi“, „uzivati“.
- ⁶ Priznati: drugim riječima, prihvati i prigrliti.

POGLAVLJE 4. NIŠTA OSIM MANJKAVOSTI

- ¹ Zygmunt Bauman (2003). *Liquid Love: On the Frailty of Human Bonds*, Malden, MA: Blackwell Publishing Inc. Str. 55.
- ² Teresa Santiago Oropeza (2018). „Repensar la injusticia: una aproximación filosófica“ in *Isonomía. Revista de Teoría y Filosofía del Derecho*, str. 49. Preuzeto s: <https://www.redalyc.org/journal/3636/363657667003/html/>
- ³ Desmond Tutu. Meiring, P. (1999). *A Chronicle of the Truth Commission*. Vanderbiltpark: Carpe Diem, str. 218.
- ⁴ Pitanja preuzeta iz: Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes (Knowing the Bible)*. Crossway, str. 36. Kindle izdanje.

POGLAVLJE 5. NIŠTA OSIM UŽITKA

- ¹ Zatimco Dok ljubav povezana s Juhom uzdiže osobu u svim dimenzijama, štovane Aštare karakteriziralo je preterano i promiskuitetno zadovoljstvo.
- ² Ellen G. White (1917). *Prophets and Kings*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, str. 78. Preuzeto s: <https://egwwritings.org/book/b88>.
- ³ Zygmunt Bauman (2007). *Consuming Life*, Malden, MA: Polity Press, str. 13.
- ⁴ Volkmar Sigusch (1998). „The Neosexual Revolution“, u *Archives of Sexual Behaviour*, 4, str.355-357.
- ⁵ Ellen G. White (1917). *Prophets and King*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, str. 78. Preuzeto s: <https://egwwritings.org/book/b88>.
- ⁶ Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes: A 12-Week Study: Knowing the Bible*. Crossway, str. 47. Kindle izdanje.
- ⁷ Pitanja preuzeta iz: Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes: A 12-Week Study: Knowing the Bible*. Crossway, str. 48. Kindle izdanje.
- ⁸ Pitanja preuzeta iz: YouVersion Bible app plan, „Ecclesiastes“, Grace Bible Church.

POGLAVLJE 5. NIŠTA OSIM UŽITKA

- ¹ Dok ljubav povezana s Juhom uzdiže osobu u svim dimenzijama, štovane Aštare karakteriziralo je preterano i promiskuitetno zadovoljstvo.
- ² Ellen G. White (1917). *Prophets and Kings*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, str. 78. Preuzeto s: <https://egwwritings.org/book/b88>.
- ³ Zygmunt Bauman (2007). *Consuming Life*, Malden, MA: Polity Press, str. 13.
- ⁴ Volkmar Sigusch (1998). „The Neosexual Revolution“, u *Archives of Sexual Behaviour*, 4, str.355-357.
- ⁵ Ellen G. White (1917). *Prophets and King*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, str. 78. Preuzeto s: <https://egwwritings.org/book/b88>.
- ⁶ Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes: A 12-Week Study: Knowing the Bible*. Crossway, str. 47. Kindle izdanje.
- ⁷ Pitanja preuzeta iz: Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes: A 12-Week Study: Knowing the Bible*. Crossway, str. 48. Kindle izdanje.
- ⁸ Pitanja preuzeta iz: YouVersion Bible app plan, „Ecclesiastes“, Grace Bible Church.

POGLAVLJE 6. NIŠTA OSIM INFOKSIKACIJE

- ¹ Ellen G. White (1917). *Prophets and Kings*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, str. 80. Preuzeto s: <https://egwwritings.org/book/b88>
- ² Zygmunt Bauman. *This Is Not a Diary*, Malden, MA: Polity Press, str. 64.
- ³ Plavi tang je mala riba koja potječe iz koralnjih grebena u Tihom oceanu; <https://www.nationalgeographic.com/animals/fish/facts/blue-tang>
- ⁴ Pitanja preuzeta iz: Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes (Knowing the Bible)*. Crossway, str. 55. Kindle izdanje.

POGLAVLJE 7. NIŠTA OSIM ŠMINKE

- ¹ „Bore su lijepo.“ Frazu je skovao španjolski modni dizajner Adolfo Dominguez. Vidi <https://prensademode.com/adolfo-dominguez-spanish-designer-fashion-brand/>
- ² Zygmunt Bauman (2012). *Esto no es un diario*. Barcelona: Paidós. Kindle izdanje.
- ³ <https://guatafoz.com.br/cruce-la-frontera-amor/>
- ⁴ To je ime koje dajemo svakom mladom kršćaninu kojem je stalo do božanskih stvari. Od *theo* = Bog i *philus* = ljubav, *Theophilus* znači „voljen od Boga“.
- ⁵ Pitanja preuzeta iz: Holcomb, Justin S. *Ecclesiastes: A 12-Week Study (Knowing the Bible)*. Crossway, str. 62. Kindle izdanje.
- ⁶ The Navigators. *Ecclesiastes (LifeChange)*, str. 86. Kindle izdanje.

POGLAVLJE 8. NETKO

- ¹ Za Taj koncept dugujemo Martinu Buberu, istaknutom židovskom mislioci koji je pisao o odnosu ljudi i Boga. Vidi Martin Buber (1984). *Yo y tú*. Buenos Aires: Ediciones Nueva Vision.
- ² Zygmunt Bauman (2000). *Liquid Modernity*, Malden, MA: Blackwell Publishers Inc., str. 19. Bauman citira Herberta Sebastiana Agara.
- ³ Ellen G. White (1896). *Thoughts from the Mount of Blessing*, Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association, str. 149. Preuzeto s: <https://egwwritings.org/book/b150>
- ⁴ <https://www.livescience.com/65628-theory-of-everything-millennia-away.html>
- ⁵ <https://www.bookeey.app/es/quote-author/marilyn-vos-savant>.
- ⁶ FTW je skraćenica od izraza „for the win“ („za pobedu“, op. prev.). To je žargonski izraz koji govori da je nešto izvrsno ili da će uspijeti. Upotrebljava se za izražavanje odobravanja ili podrške
- ⁷ Zygmunt Bauman (2000). *Liquid Modernity*, Malden, MA: Blackwell Publishers Inc., str. 19. Bauman citira Herberta Sebastiana Agara.
- ⁸ Pitanja preuzeta iz: The Navigators. *Ecclesiastes (LifeChange)*, str. 113. Kindle izdanje.
- ⁹ Isto.
- ¹⁰ The Navigators. *Ecclesiastes (LifeChange)*, str. 113-114. Kindle izdanje.

Knjiga propovjednika nesumnjivo je knjiga napisana za naše vrijeme. Govori o onome što nam se čini važnim, a nije. Tjera nas da razmislimo o onome što je stvarno značajno u svemiru. Na kraju, otkrivamo da je sve povezano s Bogom i našim odnosom s Njim.

Ovih osam poglavlja potaknut će vas da razmislite o svom odnosu prema svijetu i ljudima koje u njemu nalazimo. Bit će to odlična prilika da stanete i razmislite – da razmišljate s *perspektivom*.

Seventh-day
Adventist® Church
INTER-EUROPEAN DIVISION

Youth Department
of the Inter-European Division of the Seventh-day Adventist Church
Schosshaldenstrasse 17, 3006 Bern, Switzerland